

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1998

Julkaistu Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 1998

N:o 378—381

SISÄLLYS

N:o		Sivu
378	Laki yritystuesta annetun lain muuttamisesta	1207
379	Laki kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain 12 a §:n muuttamisesta	1209
380	Asetus kynnysarvot ylittävistä tavara- ja palveluhankinnoista sekä rakennusurakoista	1210
381	Asetus kynnysarvot ylittävistä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankinnoista	1229

N:o 378

Laki

yritystuesta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yritystuesta 10 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1136/1993) 9 §:n 2 momentti, 11 ja 16 § sekä
lisätään 15 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

9 §

Pienyritystukea voidaan 2 §:n 1 ja 2 momentin säännöksistä poiketen myöntää alueen palvelujen saatavuuden kannalta tärkeitä palveluja tuottaville yrityksille.

11 §

Pienyrityksellä tarkoitetaan pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetussa komission suosituksessa 96/280/EY, sellaisena kuin se on 3 päivänä huhtikuuta 1996, määriteltyä pientä yritystä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka joko vuosiliikevaihto on enintään 7 miljoonaa ecua tai sitä vastaava markkamäärä tai taseen loppusumma enintään 5 miljoonaa ecua tai sitä vastaava markkamäärä sekä joka täyttää yrityksen riippumattomuutta kuvaavat ja muut suosi-

tukseen sisältyvät pienen yrityksen tunnusmerkit.

15 §

Kehittämistukea voidaan 2 §:n 1 ja 2 momentin säännöksistä poiketen myöntää myös palveluja tuottaville yrityksille.

16 §

Pienellä ja keskisuurella yrityksellä tarkoitetaan 11 §:ssä mainitussa komission suosituksessa määriteltyä pientä ja keskisuurta yritystä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja jonka joko vuosiliikevaihto on enintään 40 miljoonaa ecua tai sitä vastaava markkamäärä tai taseen loppusumma enintään 27 miljoonaa ecua tai sitä vastaava markkamäärä sekä joka täyttää yrityksen riippumattomuutta kuvaavat ja

HE 24/1998
TaVM 7/1998
EV 30/1998

Komission suositus 96/280/EY; EYVL N:o L 107, 30.4.1996, s. 4

muut suositukseen sisältyvät pienen ja kes-
kisuuren yrityksen tunnusmerkit.

Lain 9 §:n 2 momentti ja 15 §:n 2 mo-
mentti tulevat kuitenkin voimaan asetuksella
säädettyinä ajankohtana.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä ke-
säkuuta 1998.

Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*

N:o 379

Laki

kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain 12 a §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuljetusten alueellisesta tukemisesta 18 päivänä joulukuuta 1981 annetun lain (954/1981) 12 a §, sellaisena kuin se on laeissa 1211/1994, 895/1995 ja 613/1996, seuraavasti:

12 a §

Pienellä ja keskisuurella yrityksellä tarkoitetaan pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetussa komission suosituksessa 96/280/EY, sellaisena kuin se on 3 päivänä huhtikuuta 1996, määriteltyä pientä ja keskisuurta yritystä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja jonka joko vuosiliikevaihto on enintään 40 miljoonaa ecua tai sitä vastaava markkamäärä

tai taseen loppusumma enintään 27 miljoonaa ecua tai sitä vastaava markkamäärä sekä joka täyttää yrityksen riippumattomuutta kuvaavat ja muut suositukseen sisältyvät pienen ja keskisuuren yrityksen tunnusmerkit.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1998.

Lakia sovelletaan kuljetuksiin, jotka alkavat lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*

HE 32/1998
TaVM 8/1998
EV 35/1998

Komission suositus 96/280/EY; EYVL N:o L 107, 30.4.1996, s. 4

N:o 380

Asetus**kynnysarvot ylittävistä tavara- ja palveluhankinnoista sekä rakennusurakoista**

Annettu Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 1998

Kauppa- ja teollisuusministerin esittelystä säädetään julkisista hankinnoista 23 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1505/1992) 3 §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 1247/1997:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala ja kynnysarvot

Sen lisäksi, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa (1505/1992) säädetään, tätä asetusta sovelletaan lain 2 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitetun hankintayksikön sellaiseen tavara- tai palveluhankintaan, jonka ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 200 000 erityisnosto-oikeutta (SDR) vastaava määrä ecuina ilmaistuna (*kynnysarvo*) tämän asetuksen mukaista ennakko- tai hankintailmoitusta julkaistaessa, sekä sellaisen rakennusurakan teettämiseen, jonka ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 5 000 000 erityisnosto-oikeutta vastaava määrä ecuina ilmaistuna (*kynnysarvo*) tämän asetuksen mukaista ennakko- tai hankintailmoitusta julkaistaessa.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen sovelletaan liitteessä D mainittujen valtion keskushallintoviranomaisten tavara- ja palveluhankinnoissa kynnysarvoa, joka on 130 000 erityisnosto-oikeutta vastaava määrä ecuina ilmaistuna.

Tätä asetusta sovelletaan lisäksi julkisista hankinnoista annetun lain 2 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettujen hankintayksiköiden järjestämiin suunnittelukilpailuihin, jos ne järjestetään osana sellaisen palveluhankintaa koskevan sopimuksen tekemiseen johtavaa menettelyä, jonka ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on vähintään tässä pykälässä mainittujen kynnysarvojen suuruinen tai jossa osallistujille annettavien palkintojen ja maksettavien palkkioiden yhteenlaskettu arvo on vähintään tässä pykälässä mainittujen kynnysarvojen suuruinen.

Kauppa- ja teollisuusministeriö ilmoittaa vuosittain, mitkä kynnysarvojen markkamääräiset arvot ovat.

2 §

Soveltaminen eräisiin rakennusurakoihin

Edellä 1 §:ssä säädetyn lisäksi tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan julkisista hankinnoista annetun lain 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun hankintayksikön tekemään, ennakoidulta arvoltaan vähintään kynnysarvon suuruiseen rakennusurakkaa koskevaan sopimukseen, kun lain 2 §:n 1 momentin 1, 2 tai 4 kohdassa tarkoitetut hankintayksiköt myöntävät hankinnan tekemistä

varten tukea, jonka määrä on yli puolet hankinnan arvosta. Tukea myöntävien hankintayksiköiden on huolehdittava siitä, että tuen saaja noudattaa asetuksen säännöksiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja sopimuksia ovat ainoastaan liitteen C mukaiset, NACE-ammattialaluokituksen 50 luokan ryhmään 502 kuuluvat sopimukset sekä sairaaloiden, urheilu-, virkistys- ja vapaa-aikalaitosten sekä koulu-, korkeakoulu- ja hallintorakennusten rakentamista koskevat sopimukset sekä näihin liittyvät palveluhankintasopimukset.

3 §

Soveltaaminen eräisiin palveluhankintoihin

Sopimukseen sovelletaan palveluhankinnoista annettuja säännöksiä, jos sopimuksella on tarkoitus ostaa sekä tavaroita että palveluja ja hankittavien palvelujen arvo ylittää hankittavien tavaroiden arvon.

Hankittaessa yksinomaan liitteessä B lueteltuja palveluja tai hankittaessa niitä yhdessä liitteessä A lueteltujen palvelujen kanssa siten, että liitteessä B lueteltujen palvelujen arvo ylittää liitteen A mukaisten palvelujen arvon, hankintamenettelyyn sovelletaan vain tämän asetuksen jälki-ilmoitusta ja teknisiä erittelyjä koskevia säännöksiä.

Tätä asetusta ei sovelleta sellaisiin palveluhankintoihin, jotka tehdään toiselta hankintayksiköltä sille Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisella lailla, asetuksella tai hallinnollisella määräyksellä annetun yksinoikeuden perusteella.

Jos julkisista hankinnoista annetun lain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu hankintayksikkö myöntää muulle kuin hankintayksikkönä toimivalle yksikölle erityis- tai yksinoikeuden julkisen palvelutoiminnan harjoittamiseen, sen on samalla määrättävä, että yksikön on tavarahankinnoissaan sovellettava syrjimättömiä ehtoja ja valintaperusteita.

4 §

Poikkeukset soveltamisalasta

Tämä asetus ei koske hankintoja, joihin sovelletaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden kynnysarvot ylittävistä hankinnoista annettua asetusta (381/1998), eikä hankintoja, joihin sovelletaan hankinnoista, joihin ei so-

velleta lakia julkisista hankinnoista annettua asetusta (342/1994).

Puolustusministeriö päättää puolustushallinnon osalta ja sisäasiainministeriö rajavartiolaitoksen osalta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 223 artiklan mukaisesti, mitä on pidettävä julkisista hankinnoista annetun lain 1 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna hankintana.

5 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *tavarahankintasopimuksella* hankintayksikön ja tavarantoimittajan välistä kirjallista sopimusta, jolla on taloudellista arvoa ja joka koskee tavaran ostamista taikka vuokraamista, leasingvuokraamista tai osamaksulla hankkimista osto-optioin tai ilman sitä; sopimus voi lisäksi koskea kokoamis- tai asennustyötä;

2) *puitesopimuksella* kirjallista sopimusta, jonka hankintayksikkö tekee yhden tai useamman tavarantoimittajan, palvelun suorittajan tai rakennusurakoitsijan kanssa ja jossa sovitaan tietyn ajan kuluessa tehtäviin hankintoihin sovellettavista hinnoista, määräistä tai muista ehdoista;

3) *palveluhankintasopimuksella* 2 momentissa säädetyin rajoituksin hankintayksikön ja palvelun suorittajan välistä kirjallista sopimusta, jolla on taloudellista arvoa ja joka koskee palvelun ostamista;

4) *julkisia rakennusurakoita koskevalla sopimuksella* hankintayksikön ja urakoitsijan välillä tehtyä kirjallista sopimusta, jolla on taloudellista arvoa ja jossa urakoitsija sitoutuu rakentamaan tai sekä rakentamaan että suunnittelemaan tai muulla tavalla toteuttamaan sovittuun rakennustyöhön, joka voi koskea liitteessä C mainitun toimialan työtä tai kokonaista rakennushanketta; *rakennusurakalla* tarkoitetaan sellaista talonrakennus- tai muuta rakennus- tai purkutyötä, joka muodostaa taloudellisen tai teknisen kokonaisuuden, sekä *julkisella käyttöoikeusurakalla* muuten samanlaista sopimusta kuin edellä, paitsi että toteutettavan rakennustyön korvauksena on joko yksinomaan rakennuskohteen käyttöoikeus tai tällainen oikeus ja urakkahinta yhdessä;

5) *avoimella menettelyllä* hankintamenettelyä, jossa kaikki halukkaat toimittajat voivat tehdä tarjouksia;

6) rajoitetulla menettelyllä hankintamenettelyä, jossa hankintayksikkö pyytää tarjouksen ilmoittautuneiden joukosta valitsemiltaan ehdokkailta;

7) neuvottelumenettelyllä hankintamenettelyä, jossa hankintayksikkö ottaa yhteyttä valitsemiinsa toimittajiin ja neuvottelee yhden tai useamman kanssa sopimuksen ehdoista;

8) suunnittelukilpailulla menettelyä, jossa hankintayksikkö voi hankkia pääasiassa seutusuunnittelua, kaupunkisuunnittelua tai arkkitehtuuria, maanrakennusta tai tietojenkäsittelyä koskevan suunnitelman tai mallin, jonka tuomaristo valitsee kilpailun perusteella; kilpailussa voidaan jakaa palkintoja;

9) sidosyrityksellä yritystä, johon käyttöoikeusurakan saaja voi suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa tai joka voi käyttää määräysvaltaa käyttöoikeusurakan saajaan taikka joka yhdessä käyttöoikeusurakan saajan kanssa kuuluu toisen yrityksen määräysvaltaan omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen perusteella; yrityksellä katsotaan olevan määräysvalta toisessa yrityksessä, jos se suoraan tai välillisesti omistaa enemmistön kyseisen yrityksen osakepääomasta, hallitsee yrityksen osakkeisiin perustuvan äänioikeuden enemmistöä tai voi nimittää enemmän kuin puolet yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä;

10) eurooppalaisilla eritelmillä eurooppalaisten standardien mukaisia kansallisia standardeja, eurooppalaisia teknisiä hyväksyntöjä tai yhteisiä teknisiä eritelmiä

Edellä 1 mom. 3 kohdassa tarkoitettulla palveluhankintasopimuksella ei tarkoiteta:

1) kiinteän omaisuuden, rakennusten tai niihin liittyvien oikeuksien hankintaa tai vuokrausta koskevaa sopimusta riippumatta sen rahoitusmuodosta tai maksutavasta; tätä asetusta sovelletaan kuitenkin missä tahansa muodossa tehtyyn rahoituspalveluja koskevaan sopimukseen, joka tehdään tällaiseen hankinta- tai vuokraussopimukseen liittyvä-

nä;

2) televisio- tai radiotoiminnan harjoittajan ohjelmamateriaalin hankkimista, kehittämistä, tuotantoa tai yhteistuotantoa koskevaa sopimusta tai lähetyaika koskevaa sopimusta;

3) puhelin-, teleksi-, radiopuhelin-, henkilö- tai satelliittipalveluja koskevaa sopimusta;

4) välimiesmenettelyä tai sovittelupalveluja koskevaa sopimusta;

5) arvopaperien tai muiden rahoitusvälineiden liikkeelle laskemiseen, hankintaan, myyntiin tai siirtoon liittyvää rahoituspalvelua tai Suomen Pankin palveluja koskevaa sopimusta;

6) työsopimusta; tai

7) muuta tutkimusta ja tuotekehitystä koskevaa sopimusta kuin sopimusta, josta koi-tuu hyötyä yksinomaan hankintayksikölle tämän liiketoiminnassa ja jonka kustannukset hankintayksikkö maksaa.

6 §

Sopimuksen ennakoidun arvon laskeminen

Tavara- tai palveluhankintasopimuksen ennakoitua arvoa laskettaessa perusteena on sopimuksen kokonaisarvo tai toimittajalle maksettava kokonaiskorvaus. Rakennusurakoissa ennakoitu arvo on rakennustyön arvonlisäveroton kustannusarvio. Rakennusurakan arvoon lasketaan myös niiden tavaratoimitusten arvo, jotka hankintayksikkö luovuttaa toimittajalle urakan toteuttamiseksi.

Seuraavien palveluhankintasopimusten ennakoitua arvoa laskettaessa on soveltuvin osin otettava huomioon:

1) vakuutuspalveluissa maksettavat vakuutusmaksut;

2) pankki- ja muissa rahoituspalveluissa maksettavat maksut, palkkiot, korko ja muut korvaukset;

3) suunnittelua sisältävissä sopimuksissa maksettavat maksut tai palkkiot.

Sopimuksen ennakoidun arvon määrittämisessä on myös otettava huomioon sopimukseen mahdollisesti sisältyvät optio- ja pidentyehdot. Sopimuksen arvon määrityspä-

teena on käytettävä sopimuksen suurinta mahdollista kokonaisarvoa optio- ja pidentyehdot mukaan luettuina.

7 §

Eräiden sopimusten ennakoidun arvon laskeminen

Vuokraamista, leasingvuokraamista tai osamaksulla hankkimista koskevan tavara-hankintasopimuksen ennakoidun arvon laskentaperusteena on käytettävä määräaikaisen, enintään 12 kuukauden pituisen sopimuksen arvioitua voimassaoloaikaista kokonaisarvoa. Tätä pidemmän sopimuksen osalta arvo lasketaan sopimuksen kokonaisarvon perusteel-

la sopimuksen ennakoitu jäännösarvo mukaan lukien. Toistaiseksi voimassa olevan tai voimassaoloajaltaan epävarman sopimuksen arvon laskentaperusteena on käytettävä sopimuksen kuukausiarvoa kerrottuna luvulla 48.

Jos palveluhankintasopimuksesta ei käy ilmi kokonaishintaa, sopimuksen ennakoitujen arvon laskentaperusteena on määräaikaisen, enintään 48 kuukauden pituisen sopimuksen osalta käytettävä arvioitua voimassaoloaikaista kokonaisarvoa ja tätä pidemmän tai toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen osalta sopimuksen kuukausiarvoa kerrottuna luvulla 48.

Määräajoin uudistettavan tai säännöllisesti toistuvia tavaratoimituksia tai palveluja koskevan sopimuksen ennakoitujen arvon laskentaperusteena käytetään joko viimeksi kuluneen tilikauden tai 12 kuukauden aikana tehtyjen samanlaisten sopimusten kokonaisarvoa alkuperäistä sopimusta seuraavien 12 kuukauden arvioidut määrään tai arvoon vaikuttavat muutokset mukaan luettuina tai niiden sopimusten ennakoitua yhteisarvoa, jotka tehdään ensimmäisen sopimuksen toimituspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana taikka koko sopimuskauden aikana, jos sopimuskausi on tätä pidempi.

8 §

Sopimuksen jakaminen osiin

Jos tavara- tai palveluhankintasopimus on jaettu useisiin osiin, joista jokaisesta tehdään eri sopimus, kunkin erän arvo on otettava huomioon sopimuksen kokonaisarvoa laskettaessa.

Palveluhankintasopimuksen osalta tätä asetusta sovelletaan kaikkiin eriin, jos erien yhteenlaskettu arvo on vähintään kynnysarvon suuruinen. Tätä asetusta ei kuitenkaan sovelleta niihin eriin, joiden arvo ilman arvonlisäveroa on vähemmän kuin 80 000 ecua, jos näiden erien yhteenlaskettu arvo on enintään 20 prosenttia kaikkien erien yhteisarvosta.

Jos rakennustyö on tarjouspyyntöjä varten jaettu eri urakoihin, kunkin urakan kustannusarvio otetaan huomioon ennakoitua arvoa laskettaessa. Jos osurakoiden yhteenlaskettu arvo on vähintään kynnysarvon suuruinen, tätä asetusta sovelletaan kuhunkin osurakkaan.

Hankintayksikkö voi kuitenkin poiketa 1—3 momentin säännöksistä niissä osaura-

koissa, joiden kustannusarvio ilman arvonlisäveroa on vähemmän kuin 1 000 000 ecua, jos näiden osurakoiden yhteenlaskettu arvo on enintään 20 prosenttia rakennustyön kokonaisarvosta.

9 §

Säännösten kiertämisen kieltö

Hankintaa ei saa jakaa eriin, osittaa tai laskea poikkeuksellisin menetelmin taikka palveluhankintaa liittää rakennusurakkaan tämän asetuksen säännösten soveltamisen välttämiseksi.

2 luku

Hankinnan tekeminen

10 §

Hankintamenettelyn valinta

Hankinnassa on käytettävä avointa tai rajoitettua menettelyä. Neuvottelumenettelyä voidaan käyttää vain 12—14 §:ssä säädetyillä edellytyksillä.

Hankintayksikkö voi rajoitettua menettelyä käyttäessään ennalta rajata niiden ehdokkaiden lukumäärän, joille tarjouspyyntö lähetetään. Lukumäärä on ilmoitettava hankintailmoituksessa. Tarjoajia on kutsuttava hankinnan laatuun ja kokoon nähden riittävä määrä todellisen kilpailun varmistamiseksi. Tarjouskilpailuun on kutsuttava vähintään viisi ehdokasta.

11 §

Tarjouspyyntö tai kehoitus osallistumishakemuksen jättämiseksi

Jos avoimessa menettelyssä ei ole saatu riittävästi tarjouksia taikka rajoitettuun tai neuvottelumenettelyyn ilmoittautuneita ei ole riittävästi, voidaan tarjouspyyntö avoimessa menettelyssä tai kehoitus osallistumishakemuksen jättämiseksi rajoitetussa tai neuvottelumenettelyssä lähettää myös hankintayksikön valitsemille toimittajille. Ilmoitusten julkaisemista koskevia 22 §:n säännöksiä on kuitenkin noudatettava.

12 §

Neuvottelumenettely, josta julkaistaan ilmoitus

Hankintayksikkö voi valita neuvottelumenettelyn, josta julkaistaan 22 §:ssä tarkoitettu hankintailmoitus, jos avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä on saatu tarjouksia, jotka eivät sisällöltään vastaa tarjousmenettelyn ehtoja, tai jos tarjouksia ei voida 5—7 luvun säännösten perusteella hyväksyä. Edellytyksenä on kuitenkin, että aiemman ilmoituksen mukaisia sopimusehtoja ei olennaisesti muuteta.

Neuvottelumenettelyyn siirtymisestä ei 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tarvitse julkaista ilmoitusta, jos neuvottelumenettelyyn otetaan mukaan kaikki ne tarjoajat, jotka täyttävät 6 luvussa säädetyt vaatimukset ja jotka ovat edeltävässä avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä tehneet tarjouksen tarjousmenettelyn muotovaatimusten mukaisesti.

13 §

Neuvottelumenettely eräissä hankinnoissa

Neuvottelumenettelyä, josta julkaistaan ilmoitus, voidaan käyttää palveluhankinnoissa myös, jos hankittavan palvelun luonne tai asiaan liittyvät riskit eivät poikkeuksellisesti salli etukäteistä kokonaishinnoittelua tai jos hankittavien palvelujen luonteen vuoksi, kuten erityisesti vakuutus-, pankki- tai sijoituspalvelujen taikka muiden henkisten palvelujen (*osaamispalvelut*) osalta, sopimuserittelyjä ei voida laatia niin tarkasti, että paras tarjous voitaisiin valita avointa tai rajoitettua menettelyä käyttäen.

Neuvottelumenettelyä, josta julkaistaan ilmoitus, voidaan käyttää rakennusurakoissa, jos rakennustyö tehdään vain tutkimusta, kokeilua tai kehittämistä varten eikä taloudellisen hyödyn saamiseksi tai tutkimus- ja kehittämiskulujen korvaamiseksi, sekä poikkeustapauksissa silloin, kun rakennustöiden luonteen tai niihin liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi ei voida tehdä etukäteistä kokonaishinnoittelua.

Hankintayksikön on 1 tai 2 momentissa taikka 12 §:n 1 momentissa tarkoitettussa neuvottelumenettelyssä neuvoteltava vähintään kolmen ehdokkaan kanssa, jos sopivia ehdokkaita on riittävästi.

14 §

Suora neuvottelumenettely

Hankintayksikkö voi valita neuvottelumenettelyn julkaisematta 22 §:ssä tarkoitettua hankintailmoitusta, jos:

1) avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä ei ole saatu lainkaan tarjouksia tai on saatu täysin tarjouspyyntöä vastaamattomia tarjouksia eikä alkuperäisiä sopimusehtoja olennaisesti muuteta;

2) teknisistä tai taiteellisista taikka yksinoikeuden suojelemiseen liittyvistä syistä ainoastaan tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan;

3) sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä eikä 25—28 §:ssä säädettyjä määräaikoja voida noudattaa hankintayksiköstä riippumattomista, ennalta arvaamattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi;

4) hankittava tavara valmistetaan vain tutkimusta, kokeilua, tuotekehitystä tai tieteellistä tarkoitusta varten eikä kyseessä ole massatuotanto tuotteen valmistamisen taloudellisen kannattavuuden varmistamiseksi tai tutkimus- ja kehityskustannusten kattamiseksi;

5) alkuperäisen toimittajan kanssa tehtävä tavarahankinta on lisätilaus, jonka tarkoituksena on aikaisemman toimituksen tai laitteiston osittainen korvaaminen taikka toimitusten tai olemassa olevien laitteistojen laajentaminen, ja toimittajan vaihtaminen johtaisi teknisiltä ominaisuuksiltaan erilaisen materiaalin hankkimiseen, mikä aiheuttaisi yhteensovittamattomuutta tai suhteettoman suuria teknisiä vaikeuksia tuotteiden käytössä ja kunnossapidossa; tällaisten sopimusten samoin kuin uudistettavien sopimusten voimassaoloaika saa olla enintään kolme vuotta;

6) alkuperäisen toimittajan kanssa tehtävä rakennusurakkasopimus tai palveluhankinta on alkuperäiseen sopimukseen sisällymättömän lisäurakka tai -palvelu, joka on ennalta arvaamattomista syistä osoittautunut välttämättömäksi urakan toteuttamiselle tai palvelun suorittamiselle sellaisena kuin se on alun perin määritelty, ja lisäurakkaa tai -palvelua ei voida teknisesti tai taloudellisesti erottaa pääsopimuksesta aiheuttamatta hankintayksikölle huomattavaa haittaa, taikka lisäurakka tai -palvelu, vaikka se voitaisiin erottaa alkuperäisen sopimuksen toteuttamisesta, on ehdottoman välttämätön sopimuksen lop-

puunsaattamiseksi; lisäurakoiden tai -palvelujen kokonaisarvo saa kuitenkin olla enintään 50 prosenttia alkuperäisen hankinnan arvosta;

7) kyseessä on alkuperäisen toimittajan kanssa tehtävä uusi rakennusurakkasopimus tai palveluhankinta, joka kuitenkin on aikaisemman urakan toisinto tai vastaa aikaisemmin avointa tai rajoitettua menettelyä käytäen tehtyä palveluhankintaa; aikaisempaa hankintaa koskevassa hankintailmoituksessa tulee olla mainittu neuvottelumenettelyn mahdollisesta myöhemmästä käytöstä ja lisäpalvelujen tai uusien rakennustöiden ennakoitu arvo tulee olla otettu huomioon laskettaessa aikaisemman sopimuksen kokonaisarvoa; tätä menettelyä voidaan käyttää vain kolmen vuoden kuluessa alkuperäisen sopimuksen tekemisestä; taikka

8) sopimus tehdään suunnittelukilpailun perusteella ja se on noudatettavien sääntöjen mukaan tehtävä kilpailun voittajan kanssa, tai jos voittajia on useita, näistä jonkun kanssa; jälkimmäisessä tapauksessa kaikki voittajat on kutsuttava osallistumaan neuvotteluihin.

15 §

Käyttöoikeusurakka ja siihen liittyvät aliurakat

Vähintään kynnysarvon suuruinen käyttöoikeusurakka toteutetaan avointa tai rajoitettua menettelyä tai neuvottelumenettelyä käyttäen. Hankintayksikkö voi velvoittaa käyttöoikeusurakan saajan antamaan aliurakoitsijoille rakennustöitä vähintään 30 prosentin arvosta käyttöoikeusurakan kokonaisarvosta ja antaa samalla ehdokkaille mahdollisuuden lisätä mainittua prosenttiosuutta, tai se voi pyytää ehdokkaita määrittelemään sen rakennustyön kokonaisarvon, jonka he aikovat antaa aliurakoina suoritettavaksi. Vähimmäisprosentti on mainittava käyttöoikeusurakkaa koskevassa sopimuksessa. Tarjouksessa on pyydettyä yksilöitävä aliurakoina toteutettavat rakennustyöt.

Jos käyttöoikeusurakan saaja on hankintayksikkö, sen on noudatettava tämän asetuksen säännöksiä kynnysarvon ylittävien aliurakoina teetetävien töiden osalta. Muun käyttöoikeusurakan saajan kuin hankintayksikön on tehtävä käyttöoikeusurakkaan liittyvistä, kynnysarvon ylittävistä aliurakoista 22 §:ssä tarkoitettu ilmoitus, jolleivät ky-

seessä olevat olosuhteet täytä 14 §:ssä tarkoitettun suoran neuvottelumenettelyn edellytyksiä. Ennakko- ja jälki-ilmoitusvelvollisuutta ei ole muulla käyttöoikeusurakan saajalla kuin hankintayksiköllä.

Ryhmittymänä toimivia yrityksiä tai niiden sidosyrityksiä ei pidetä aliurakoitsijoina. Ehdokkaan on liitettävä käyttöoikeusurakkaa koskevaan osallistumishakemukseen luettelo sidosyrityksistä. Tätä luetteloa on tarkistettava yritysten välisten olosuhteiden muuttuessa.

16 §

Asuntoalueen suunnittelu ja rakentaminen

Urakkasopimuksen kohteen ollessa sellaisen asuntoalueen suunnittelu ja rakentaminen, jossa rakennusurakan laajuuden, monimuotoisuuden ja arvioidun toteuttamisajan vuoksi suunnittelun on alusta alkaen perustuttava kiinteään yhteistyöhön ryhmässä, voidaan noudattaa erityistä tarjousmenettelyä, jolla pyritään valitsemaan ryhmään parhaiten soveltuva rakennusurakoitsija. Tällaisen ryhmän muodostavat sopimuksesta päättävien hankintayksiköiden edustajat, asiantuntijat ja rakennustyöstä vastaava urakoitsija.

Tarjouspyyntöön on sisällytettävä mahdollisimman tarkka selostus tehtävästä rakennustyöstä, jotta ehdokkaat voivat saada hankkeesta oikean käsityksen. Tarjouspyyntöilmoituksessa on mainittava myös ne edellytykset, jotka ehdokkaiden on 6 luvun mukaan täytettävä.

Käytettäessä tässä pykälässä tarkoitettua menettelyä hankintayksikön on noudatettava, mitä tässä asetuksessa säädetään ilmoittamisesta rajoitetussa menettelyssä sekä ehdokkaiden ja tarjoajien valinnassa.

17 §

Suunnittelukilpailu

Tässä asetuksessa tarkoitettuna suunnittelukilpailuna pidetään suunnittelukilpailua

1) joka johtaa vähintään kynnysarvon suuruiseen palveluhankintaan; taikka

2) jossa osallistujille annettavien palkintojen tai maksettavien palkkioiden yhteenlaskettu arvo on vähintään kynnysarvon suuruinen.

Suunnittelukilpailuun osallistujien mahdol-

lisuutta osallistua suunnittelukilpailuun ei saa rajoittaa alueellisilla perusteilla tai sillä perusteella, että osallistujien pitäisi olla luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

Jos suunnittelukilpailuun osallistujien määrää rajoitetaan, hankintayksikön on määrättävä selkeät ja syrjimättömät perusteet, joilla osallistujat valitaan. Kaikissa tapauksissa suunnittelukilpailuun on todellisen kilpailun aikaansaamiseksi kutsuttava riittävä määrä ehdokkaita.

18 §

Suunnittelukilpailun tuomaristo

Suunnittelukilpailun tuomaristoon voidaan valita yksinomaan luonnollisia henkilöitä, jotka ovat riippumattomia kilpailuun osallistujista. Jos kilpailuun osallistujilta vaaditaan tiettyä ammatillista pätevyyttä, vähintään kolmasosalla tuomariston jäsenistä on oltava sama tai vastaava pätevyys.

Tuomariston on oltava päätöksissään ja kannanotoissaan riippumaton. Päätökset ja kannanotot on tehtävä nimettöminä jätettyjen ehdotusten pohjalta ja yksinomaan hankintailmoituksissa esitetyillä valintaperusteilla.

19 §

Kirjalliset selvitykset

Hankintayksikön on laadittava kirjallinen selvitys jokaisesta tehdystä hankinnasta ja menettelyn valinnasta. Selvitykseen on sisällytettävä hankintayksikön nimi ja osoite, hankinnan kohde ja arvo, hyväksytyjen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet ja näiden valinnan perusteet, hylättyjen ehdokkaiden ja tarjoajien nimet ja näiden hylkäämisperusteet, sopimuspuoleksi valitun tarjoajan nimi ja tämän tarjouksen valintaperusteet, mahdollisten alihankkijoiden tai -urakoiden osuus sekä neuvottelumenettelyä käytettäessä perusteet neuvottelumenettelyn käyttämiselle. Selvitys on pyynnöstä annettava kauppa- ja teollisuusministeriölle tai komissiolle.

Hankintayksikön on 15 päivän kuluessa kirjallisen pyynnön vastaanottamisesta ilmoitettava ehdokkaalle tai tarjoajalle tämän osallistumishakemuksen tai tarjouksen hylkäämisen perusteet sekä, jos on kyse hyväksyttävän tarjouksen tehneestä tarjoajasta, voittaneen tarjouksen ominaisuudet ja suh-

teelliset edut sekä sopimuspuoleksi valitun tarjoajan nimi.

Hankintayksikön ei kuitenkaan tarvitse antaa 2 momentissa tarkoitettuja sopimuksen tekemistä koskevia tietoja, jos niiden julkaiseminen vaikeuttaisi lakien täytäntöönpanoa, olisi muutoin yleisen edun vastaista, vahingoittaisi yritysten kaupallisia etuja tai rajoittaisi toimittajien välistä rehellistä kilpailua.

Samoin hankintayksikön on pyynnöstä ilmoitettava ehdokkaalle tai tarjoajalle syyt, miksi se on päättänyt olla tekemättä hankintaa, jota koskeva hankintailmoitus on julkaistu, tai aloittaa hankintamenettely uudelleen alusta. Hankintayksikön on ilmoitettava päätöksestään myös Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon. Selvitys on pyynnöstä annettava ehdokkaille ja tarjoajille kirjallisesti.

3 luku

Hankinnasta ilmoittaminen

20 §

Ilmoitusvelvollisuuden sisältö

Hankintayksikön on laadittava ja toimitettava julkaistavaksi ennakkoilmoitus, hankintailmoitus ja jälki-ilmoitus tämän luvun säännösten mukaisesti.

Ilmoitukset on toimitettava julkaistaviksi suomen- tai ruotsinkielisinä kauppa- ja teollisuusministeriön määräämälle yksikölle. Kauppa- ja teollisuusministeriön määräämä yksikkö lähettää ilmoituksen Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon ja merkitsee ilmoitukseen lähettämispäivän. Hankintayksikön on pyydettyä osoitettava ilmoitusten lähettämispäivä. Ilmoituksia ei saa julkaista muualla ennen lähettämispäivää, eikä niihin saa sisältyä sellaisia tietoja, joita ei ole julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

Kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarvittaessa ohjeet ilmoitusten sisällöstä, laatimisesta ja toimittamisesta julkaistaviksi.

21 §

Ennakkoilmoitus

Hankintayksikön on tiedotettava kuukau-

den kuluessa varainhoitovuotensa alkamisen jälkeen julkaistavalla ennakkoilmoituksella tavarahankinnoissa kunkin tuoteryhmän ja palveluhankinnoissa kunkin liitteessä A luetellun palvelujen pääluokan osalta tulevan 12 kuukauden aikana toteutettaviksi suunnitelluista, vähintään 750 000 ecun suuruisista hankinnoista. Hankintayksikön on myös tiedotettava kuukauden kuluessa rakennusurakan suunnittelun aloittamista koskevan päätöksen jälkeen julkaistavalla ennakkoilmoituksella olennaiset tiedot vähintään kynnysarvon suuruisista rakennusurakoista.

Kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet tuoteryhmäjaotellusta.

22 §

Hankintailmoitus

Hankintayksikön, joka aikoo hankkia tavaraa tai toteuttaa rakennushankkeen, rakennusurakan tai käyttöoikeusurakan, hankkia liitteessä A lueteltuja palveluja avointa tai rajoitettua menettelyä tai neuvottelumenettelyä käyttäen taikka järjestää suunnittelukilpailun, on ilmoitettava tarjouskilpailusta julkaisemalla hankintailmoitus, jollei neuvottelumenettelystä muuta johdu.

Käyttöoikeusurakan saajan, joka ei ole hankintayksikkö, on julkaistava hankintailmoitus kynnysarvon ylittävistä aliurakasta.

23 §

Jälki-ilmoitus

Hankintayksikön tai käyttöoikeusurakan saajan on lähetettävä 48 päivän kuluessa hankintasopimuksen taikka hanketta tai urakkaa koskevan sopimuksen tekemisestä jälki-ilmoitus sopimuksesta tai suunnittelukilpailun voittaneesta kilpailutyöstä. Ilmoitus ei saa sisältää tietoja, joiden julkaiseminen olisi yleisen edun vastaista taikka vaarantaisi luottamuksellisten liiketietojen säilymistä, perusteltuja kaupallisia etuja tai tervettä kilpailua.

Liitteessä B lueteltuja palveluja koskevassa ilmoituksessa on mainittava, saako sen julkaista.

4 luku

Määräajat ja tarjousten pyytäminen

24 §

Määräaikojen laskeminen

Jollei jäljempänä säädetä toisin, tässä luvussa tarkoitetut määräajat lasketaan siitä päivästä, jona 22 §:ssä tarkoitettu hankintailmoitus on lähetetty Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon.

25 §

Määräajat avoimessa menettelyssä

Avoimessa menettelyssä tarjousajan on oltava vähintään 52 päivää. Jos hankintayksikkö on aikaisemmin julkaissut ennakkoilmoituksen, joka on lähetetty Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon viimeistään 52 päivää ja aikaisintaan 12 kuukautta ennen hankintailmoituksen julkaisemista, tarjousaikaa voidaan lyhentää. Lyhennetyn tarjousajan on tällöin oltava riittävän pitkä tarjouspyyntöä vastaavien tarjousten laatimiseksi. Lyhennetyn tarjousajan on kuitenkin oltava vähintään 22 päivää. Tarjousajan lyhentäminen edellyttää lisäksi, että ennakkoilmoituksessa on annettu kaikki ne avointa menettelyä koskevalta hankintailmoitukselta edellytetyt tiedot, jotka ennakkoilmoitusta laadittaessa ovat olleet tiedossa.

26 §

Määräajat rajoitetussa menettelyssä ja neuvottelumenettelyssä, josta julkaistaan ilmoitus

Rajoitetussa menettelyssä sekä 12 ja 13 §:ssä tarkoitetussa neuvottelumenettelyssä halukkaille toimittajille on varattava vähintään 37 päivää osallistumishakemusten jättämistä varten.

Rajoitettua menettelyä käytettäessä tarjousajan on oltava vähintään 40 päivää kirjallisen tarjouspyynnön lähettämisestä lukien. Jos hankintayksikkö on aikaisemmin julkaissut ennakkoilmoituksen, joka on lähetetty Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon viimeistään 52 päivää ja aikaisintaan 12 kuukautta ennen hankintaa koskevan ilmoituksen julkaisemista, voidaan tarjousai-

kaa lyhentää. Tarjousajan on oltava vähintään 26 päivää. Tarjousajan lyhentäminen edellyttää lisäksi, että ennakkoilmoituksessa on annettu kaikki ne rajoitettua menettelyä koskevalta hankintailmoitukselta edellytetyt tiedot, jotka ennakkoilmoitusta laadittaessa ovat olleet tiedossa.

27 §

Nopeutettu menettely

Jos rajoitetussa menettelyssä taikka 12 tai 13 §:ssä tarkoitetussa neuvottelumenettelyssä noudatettaviksi säädettyjen määräaikojen noudattaminen on hankintayksiköstä riippumattomista syistä aiheutuneen odottamattoman kiireen vuoksi mahdotonta, 37 päivän määräaika voidaan lyhentää 15 päivään ja 40 tai 26 päivän määräaika 10 päivään.

28 §

Määräajat käyttöoikeusurakassa

Käyttöoikeusurakassa osallistumishakemusten jättämiselle on varattava vähintään 52 päivää. Jos käyttöoikeusurakan saaja on muu kuin hankintayksikkö, ehdokkaiden osallistumishakemusten jättämiselle varattavan määräajan on oltava urakkaan liittyvien aliurakoiden osalta vähintään 37 päivää. Tarjousajan on oltava vähintään 40 päivää tarjouspyynnön lähettämisestä.

29 §

Tarjousten pyytäminen

Rajoitetussa menettelyssä sekä 12 ja 13 §:ssä tarkoitetussa neuvottelumenettelyssä tarjouskilpailuun hyväksytyiltä ehdokkailta on pyydettävä tarjoukset samanaikaisesti ja kirjallisesti. Tarjouspyyntöön on liitettävä tarjouspyyntöasiakirjat ja niitä täydentävät asiakirjat. Tarjouspyynnössä on oltava ainakin seuraavat tiedot:

1) osoite, josta tarjouspyyntöön liittyviä täydennysasiakirjoja voidaan pyytää, tällaisen pyynnön viimeinen esittämispäivä sekä asiakirjoista perittävä maksu ja sen maksamistapa;

2) tarjousten jättämispäivä, lähetysosoite ja laatimiskieli tai vaihtoehtoiset kielet;

3) viittaus julkaistuun hankintailmoitukseen;

4) maininta mahdollisesti vaadittavista liiteasiakirjoista joko ehdokkaan esittämien 38—40 §:n mukaisten rahoituksellisia ja taloudellisia edellytyksiä sekä teknistä osaamista koskevien todennettavissa olevien tietojen tueksi tai edellytettyjen tietojen täydennykseksi;

5) tarjouksen valintaperusteet, jos niitä ei ole esitetty hankintailmoituksessa.

Tarjouspyynnöt liitteineen voidaan tehdä suomen tai ruotsin kielellä tai jollakin muulla Euroopan unionin virallisella kielellä.

30 §

Asiakirjat ja lisätiedot

Hankintayksikön on avoimessa menettelyssä lähetettävä toimittajalle hankintaa koskevat asiakirjat kuuden päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

Hankintayksikön on avoimessa ja rajoitetussa menettelyssä sekä 12 ja 13 §:ssä tarkoitetussa neuvottelumenettelyssä toimitettava riittävän ajoissa pyydetty lisätiedot viimeistään kuusi päivää ja 27 §:ssä tarkoitetussa nopeutetussa menettelyssä viimeistään neljä päivää ennen tarjousajan päättymistä.

Jos tarjouspyyntöasiakirjat tai niitä täydentävät asiakirjat ovat liian laajoja toimitettaviksi määräaikojen kuluessa tai jos tarjouksen tekeminen edellyttää käyntiä kohteessa tai tarjouspyyntöasiakirjoihin liittyviin muihin asiakirjoihin tutustumista kohteessa, tarjousaikaa on pidennettävä vastaavasti.

31 §

Osallistumishakemuksen ja tarjouksen tekeminen

Osallistumishakemus on tehtävä mahdollisimman nopeasti joko kirjallisesti, puhelimitse taikka sähköisin viestimin. Jos osallistumishakemus tehdään puhelimitse, se on vahvistettava kirjeellä, joka on lähetetty ennen tässä luvussa säädettyjen määräaikojen päättymistä.

Tarjous on tehtävä kirjallisesti taikka hankintayksikön niin päättäessä sähköisin viestimin. Jos tarjous tehdään sähköisin viestimin, hankintayksikön on varmistettava tietojen säilyminen luottamuksellisina koko hankintamenettelyn ajan. Tarjouksia ei saa avata ennen tarjousajan päättymistä.

5 luku

Tekniset vaatimukset

32 §

Tekniset eritelvät

Sopimukseen liittyvät tekniset eritelvät on mainittava tarjouspyyntöasiakirjoissa tai niihin liittyvissä muissa asiakirjoissa. Jos on olemassa eurooppalaisia eritelmiä, tekniset eritelvät on määriteltävä viittaamalla niihin. Sitovia kansallisia säännöksiä voidaan noudattaa, jos ne ovat Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisia.

Sopimukseen liittyviä teknisiä eritelmiä ei saa laatia siten, että niissä esiintyy tietyn valmistajan tuote, tiettyä alkuperää oleva tuote tai erityisen menetelmän avulla valmistettu tuote, ja siten, että ne sen vuoksi suosivat tai karsivat tiettyjä tarjoajia, jollei teknisten eritelmiä laatiminen edellä kuvatulla tavalla ole hankinnan kohteesta johtuvista syistä perusteltua. Tavaramerkkien, patenttien, tyyppien taikka tavaran nimenomaisen alkuperän tai tuotannon mainitseminen teknisissä eritelmissä on sallittua vain, jos hankinnan kohdetta ei muutoin voi kuvata riittävästi tarkasti ja kaikille asianosaisille täysin selvillä eritelmillä ja jos mainintaan liitetään ilmaisu ”tai vastaava”.

33 §

Eurooppalaisista eritelmistä poikkeaminen

Hankintayksikkö voi poiketa 32 §:n säännöksistä, jos:

1) eurooppalaiset eritelvät eivät lainkaan sisällä määräyksiä niistä vaatimuksista, jotka tuotteen tulisi täyttää;

2) ei ole olemassa teknisiä keinoja sen toteamiseksi riittävän tarkasti, että tuotteet vastaavat eurooppalaisia eritelmiä;

3) säännösten soveltaminen estäisi soveltamasta telepäätelaitteiden tyyppihyväksynnän ensimmäisen vaiheen vastavuoroisesta tunnustamisesta annettua neuvoston direktiiviä (86/361/ETY) tai standardoinnista tietotekniikassa ja televiestinnässä tehtyä neuvoston päätöstä (87/95/ETY) taikka muita tiettyjä palveluja tai tuotteiden aloja koskevia Euroopan yhteisön säädöksiä;

4) hankintayksikkö joutuisi eurooppalaisten eritelmiä vuoksi hankkimaan jo käytös-

sään olevien laitteiden kanssa yhteensopimattomia tuotteita tai materiaaleja taikka niiden käyttäminen aiheuttaisi suhteettoman suuria kustannuksia tai suhteettoman suuria teknisiä vaikeuksia; tähän perusteeseen vetoaminen on sallittua väliaikaisesti, jos hankintayksikön tavoitteena on siirtyä kirjallisen toimintaohjelman mukaisesti tietyn ajan kuluessa eurooppalaisten eritelmiä käyttöön; taikka

5) hankinnan kohde tai hanke on kehitysluontoinen, minkä vuoksi voimassa olevien eurooppalaisten eritelmiä käyttö ei olisi tarkoituksenmukaista.

Hankintailmoituksessa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa on ilmoitettava peruste, jonka nojalla hankintayksikkö on poikennut 32 §:n säännöksistä. Peruste on myös mainittava hankintayksikön sisäisissä asiakirjoissa ja asiaa koskevat tiedot on pyynnöstä toimitettava kauppa- ja teollisuusministeriölle tai komissiolle.

34 §

Vaihtoehtoiset tekniset eritelvät

Jos eurooppalaisia eritelmiä ei ole, tekniset eritelvät on määriteltävä:

1) viittaamalla kansallisiin teknisiin eritelmiin, jotka on tunnustettu teknistä yhdenmukaistamista koskevissa Euroopan yhteisön direktiiveissä lueteltujen olennaisten vaatimusten mukaisiksi, noudattaen näissä direktiiveissä ja erityisesti rakennusalan tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetussa neuvoston direktiivissä 89/106/ETY, säädetyt menettelyt;

2) viittaamalla kansallisiin teknisiin eritelmiin, jotka liittyvät suunnitteluun, muotoiluun, laskentamenetelmään, työn toteuttamistapaan ja materiaalien käyttöön; taikka

3) viittaamalla muihin asiakirjoihin, jolloin viittauksia tulee käyttää järjestyksessä niin, että ensiksi viitataan sellaisiin kansallisiin standardeihin, jotka ovat Suomessa hyväksytyjen kansainvälisten standardien mukaisia, toiseksi muihin Suomen kansallisiin standardeihin tai kansallisiin teknisiin hyväksyntöihin ja kolmanneksi muihin standardeihin.

Kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita siitä, mitä teknisillä eritelmillä tarkoitetaan tätä asetusta sovellettaessa.

6 luku

Tarjoajien valinta

35 §

Toimittajan jättäminen hankintamenettelyn ulkopuolelle

Rajoitetussa menettelyssä ja neuvottelumenettelyssä tarjouskilpailuun tai neuvotteluun osallistuvat on valittava niistä osallistumishakemuksen lähettäneistä, jotka täyttävät tässä luvussa säädetty vaatimukset.

Toimittaja voidaan jättää hankintamenettelyn ulkopuolelle, jos:

1) toimittaja on konkurssissa tai keskeyttänyt liiketoimintansa taikka toimittajalle on vahvistettu akordi tai velkajärjestely- tai velkasaneerausohjelma;

2) vireillä on toimittajaa koskeva konkurssi-, akordi-, velkajärjestely- tai velkasaneerausohjelma tai hakemus yhtiön purkamiseksi;

3) toimittaja on päätetty asettaa selvitystilaan;

4) toimittaja on tuomittu lainvoimaisella päätöksellä ammattinsa harjoittamiseen liittyvästä lainvastaisesta teosta;

5) toimittaja on ammattinsa harjoittamisessa syyllistynyt vakavaan virheeseen, jonka hankintayksikkö voi tarvittaessa näyttää toteen;

6) toimittaja on laiminlyönyt verojen tai lakisääteisten sosiaalimaksujen suorittamisen Suomessa tai siinä maassa, jossa toimittajan päätoimipaikka sijaitsee (*sijoittautumismaa*); taikka

7) toimittaja on syyllistynyt olennaisesti väärin tietojen antamiseen ilmoittaessaan hankintayksikölle tässä luvussa tarkoitettuja tietoja.

36 §

Näyttö toimittajan tilanteesta

Ulkomaisen toimittajan esittämä ote sijoittautumismaan rikosrekisteristä on hyväksyttävä riittäväksi näytöksi siitä, etteivät 35 §:n 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettut perusteet koske toimittajaa. Samoin on hyväksyttävä sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antama todistus riittäväksi näytöksi siitä, ettei 35 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitettu peruste koske toimittajaa.

Jollei toimittajan sijoittautumismaassa anneta edellä tarkoitettuja asiakirjoja tai todistuksia, niiden sijasta voidaan näytöksi hyväksyä toimittajan edustajan sijoittautumismaan toimivaltaiselle viranomaiselle antama valahtoinen todistus.

37 §

Rekisteritiedot

Hankintayksikkö voi pyytää ehdokasta tai toimittajaa osoittamaan, että tämä on rekisteröity ammatti- tai elinkeinorekisteriin sijoittautumismaansa lainsäädännön mukaisesti, että tällä on tarvittava toimilupa taikka että tämä on tietyn palvelun harjoittamiseen tai työn suorittamiseen oikeuttavan järjestön jäsen sijoittautumismaassaan.

Jäsenvaltioiden virallisiin hyväksytyjen toimittajien luetteloihin hyväksytyt toimittajat voivat osoittaa 1 momentissa säädetyn edellytyksen täyttymisen, 35 §:n 2 momentin 1—5 ja 7 kohdassa tarkoitettujen perusteiden puuttumisen samoin kuin antaa 38 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa sekä 39 §:n 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettua tietoa rekisteröintiä koskevalla asiakirjalla. Edellä 35 §:n 2 momentin 6 kohdassa säädetyn edellytyksen täyttymiseen voidaan vaatia erillinen todistus.

Kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita hyväksytyjen toimittajien luetteloiden pitäjistä.

38 §

Tiedot rahoituksellisesta ja taloudellisesta tilanteesta

Hankintayksikkö voi pyytää toimittajalta osoitukseksi rahoituksellisesta ja taloudellisesta tilanteesta muun muassa seuraavia tietoja:

1) pankin tai muun luottolaitoksen antama lausunto tai palvelun suorittajan osalta selvitys vastuuvakuutuksesta;

2) tuloslaskelma, tase, toimintakertomus, muut tilinpäätösasiakirjat sekä mahdollinen konsernitilinpäätös, jos nämä on julkaistava toimittajan sijoittautumismaassa; sekä

3) lausunto yrityksen kokonaisliikevaihdosta sekä liikevaihdosta kysymyksessä olevan hankintatyypin osalta kolmelta viimeksi kuluneelta tilikaudelta.

Hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä on mainittava, mitkä 1 momentissa maini-

tuista asiakirjoista on esitettävä hankintayksikölle ja mitä muita asiakirjoja toimittajan tulee antaa. Perustellusta syystä hankintayksikön on hyväksyttävä näytöksi toimittajan rahoituksellisesta ja taloudellisesta asemasta myös muu kuin hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä mainittu asiakirja. Toimittajalta vaadittavat tiedot on suhteutettava hankinnan kohteeseen.

39 §

Tiedot teknisestä suorituskyyvystä

Toimittajalta voidaan vaatia teknisen suorituskyyvyn tai kokemuksen osoitukseksi yksi tai useampi seuraavista asiakirjoista:

1) todistus toimittajan tai yrityksen johtohenkilöiden sekä erityisesti kyseisen palvelun tai urakan suorittamisesta vastaavien henkilöiden koulutuksesta ja ammatillisesta pätevyydestä;

2) luettelo tärkeimmistä toimituksista kokonaisarvoineen ja päivämäärineen sekä vastaanottajatietoineen viimeksi kuluneilta kolmelta vuodelta; julkisyhteisölle toimitettua palvelua tai tavaraa koskevan luettelon on oltava asianmukaisesti varmennettu; jos tavara on toimitettu tai palvelu on suoritettu yksityiselle tilaajalle, luettelon on oltava tilaajan vahvistama; jollei tämä ole mahdollista, myös toimittajan oma vakuutus on hyväksyttävä; rakennustöiden osalta voidaan viimeisen viiden vuoden aikana toteutetuista rakennustöistä toimittaa luettelo, johon liitetään todistus siitä, että tärkeimmät työt on suoritettu tyydyttävästi; todistuksesta on käytävä ilmi urakoiden arvo, ajankohta ja paikka, ja siinä on erikseen ilmoitettava, onko työt tehty ammattialan sääntöjen mukaan ja onko ne saatettu asianmukaisesti päätökseen; tarvittaessa toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava nämä tiedot suoraan hankintayksikölle;

3) selvitys toimittajan omista ja ulkopuolisista teknisistä asiantuntijoista tai teknisistä toimielimistä, erityisesti niistä, jotka ovat vastuussa laadunvalvonnasta sekä rakennusurakoiden ja palvelujen osalta selvitys toimittajan käytettävissä olevista työ- ja tuotantovälineistä ja teknisistä laitteista;

4) selvitys palvelun suorittajan tai urakoitsijan keskimääräisestä vuosittaisesta työvoimasta ja johtohenkilöiden lukumäärästä viimeksi kuluneilta kolmelta vuodelta;

5) hankittavaa tavaraa koskevat näytteet,

selostukset tai valokuvat; niiden oikeellisuus on hankintayksikön pyynnöstä todistettava; virallisten laadunvalvontaelinten tai toimivaltaisiksi tunnustettujen laitosten todistukset, jotka osoittavat tiettyihin eritelmiin tai standardeihin viittaamalla määriteltujen tavaroiden todetun vaatimustenmukaisuuden kyseisten eritelmien tai standardien kanssa;

6) selvitys toimittajan laadunvarmistusmenetelmistä ja tutkimus- ja tuotekehitysjärjestelmistä sekä tavarantoimittajan osalta myös teknisistä välineistä;

7) todistus toimittajan teknistä kykyä ja tarvittaessa myös tutkimusedellytyksiä sekä laadunvalvontaa koskevasta toimivaltaisen viranomaisen tarkastuksesta, jos hankittava tavara tai palvelun suorittaminen tai rakennustyö on monimutkainen taikka jos tavaraa, palvelua tai rakennustyötä hankitaan vain tiettyä tarkoitusta varten;

8) selvitys siitä, miltä osin palvelun suorittaja aikoo antaa sopimuksen alihankkijoiden toteutettavaksi.

40 §

Vaadittavat asiakirjat

Hankintayksikön on hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä mainittava, mitkä 39 §:ssä mainituista asiakirjoista vaaditaan esitettäväksi. Toimittajalta vaadittavat tiedot on suhteutettava hankinnan kohteeseen. Hankintayksikön on otettava huomioon myös laillinen oikeus suojella teknisiä tai liikesalaisuuksia.

Jos hankintayksikkö edellyttää, että palvelun suorittajan on käytettävä standardien mukaista laadunvarmistusjärjestelmää, sen on vaadittava EN 45000 -standardisarjojen mukaisten toimielinten vahvistamia EN 29000 -standardeihin perustuvia laatujärjestelmiä. Hankintayksikön on hyväksyttävä myös muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa annetut vastaavat laatujärjestelmätodistukset. Samoin, jos todistus tällaisen laatujärjestelmän käytöstä ei ole toimittajan saatavissa tai sitä ei ole mahdollista hankkia annetussa määräajassa, hankintayksikön on hyväksyttävä muu todistus siitä, että toimittajan laadunvarmistusjärjestelmä on edellä mainittuja standardeja vastaava.

Hankintayksikkö voi tässä luvussa säädettyin rajoituksin pyytää toimittajaa täydentämään antamiaan asiakirjoja.

7 luku

Tarjouksen valinta

41 §

Valintaperusteet

Hankintayksikön on hyväksyttävä tarjouksista joko se, joka on kokonaistaloudellisesti edullisin hankinnan arviointiperusteiden mukaan, tai se, joka on hinnaltaan halvin. Kokonaistaloudellisuuden arviointiperusteita voivat olla esimerkiksi hinta, toimitusaika, valmistuspäivä, käyttökustannukset, laatu, elinkaarikustannukset, esteettiset tai toiminnalliset ominaisuudet, tekniset ansiot, huoltopalvelut, toimitusvarmuus, tekninen tuki ja hankinnan kohteen aiheuttamat ympäristökustannukset.

Käytettäessä valintaperusteena kokonaistaloudellista edullisuutta hankintailmoituksessa tai tarjouspyyntöasiakirjassa on mainittava kaikki ne arviointiperusteet, joita sovelletaan tarjousta hyväksyttäessä. Arviointiperusteet on tällöin, jos mahdollista, esitettävä täärkeysjärjestyksessä.

42 §

Vaihtoehtojen esittäminen

Käytettäessä valintaperusteena kokonaistaloudellista edullisuutta hankintayksikkö voi hyväksyä tarjoajan esittämät vaihtoehdot, jos ne täyttävät hankintayksikön ennalta asettamat vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimukset ja vaihtoehtojen esittämiseksi asetetut ehdot on mainittava tarjouspyyntöasiakirjoissa. Kielto esittää vaihtoehtoja on mainittava hankintailmoituksessa.

Vaihtoehtoa ei saa hylätä vain sillä perusteella, että se on laadittu eurooppalaisten eritelmien tai 34 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettujen kansallisten teknisten eritelmien mukaisesti.

Jos vaihtoehdot hyväksytään, vaihtoehtoa ei saa hylätä palveluhankinnassa vain sen vuoksi, että sen hyväksyminen johtaisi tavarahankintasopimukseen palveluhankinnan sijasta, eikä tavarahankinnassa vain sen vuoksi, että sen hyväksyminen johtaisi palveluhankintasopimukseen tavarahankinnan sijasta.

43 §

Hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen tarjous

Jos tarjoushinta vaikuttaa hankinnan laatuun nähden poikkeuksellisen alhaiselta ja hankintayksikkö sen vuoksi harkitsee tarjouksen hylkäämistä, hankintayksikön on tutkittava tarjous yksityiskohtaisesti ennen hankintapäätöksen tekemistä ja pyydyttävä kirjallisesti tarjoajalta selvitystä tarjouksen perusteista. Tarjoajalle on ilmoitettava, mitä tarjouksen kohtaa ei voida hyväksyä.

Hankintayksikkö voi hyväksyä selvitykset, jotka perustuvat valmistus- tai rakennusmenetelmän taikka palvelun suorittamisen taloudellisuuteen, valittuihin teknisiin ratkaisuihin, muihin tarjoajan kannalta poikkeuksellisen edullisiin olosuhteisiin tai tarjoajan ehdottaman ratkaisun omintakeisuuteen.

Jos tarjouksen hyväksymisen perusteeksi on ilmoitettu ainoastaan halvin hinta, hankintayksikön on ilmoitettava komissiolle hinnaltaan liian alhaiseksi katsomansa tarjouksen hylkäämisestä. Samalla on ilmoitettava päätöksen perustelut.

44 §

Alihankinnat ja -urakat sekä ryhmittymä tarjoajana

Tarjouksessa on hankintayksikön tarjouspyyntöasiakirjoissa esittämästä pyynnöstä yksilöitävä mahdollisesti alihankintoina tai aliurakoina tehtävät toimitukset. Tällainen ilmoitus ei vähennä toimittajan tai pääurakoitsijan vastuuta.

Toimittajat voivat tehdä tarjouksen ryhmittymänä. Tarjouksen tekemistä varten ryhmittymältä ei saa vaatia tiettyä oikeudellista muotoa. Tällainen vaatimus voidaan kuitenkin esittää sopimuspuolelle, jos sopimuksen asianmukaiseksi toteuttamiseksi on tarpeen, että ryhmittymällä on tietty oikeudellinen muoto.

8 luku

Erinäiset säännökset

45 §

Työturvallisuus ja työehdot

Hankintayksikön tulee ilmoittaa tarjous-

pyyntöasiakirjoissa ne viranomaiset, joilta tarjoaja voi saada tietoja asennus- tai rakennustyössä taikka palvelun suorituspaikassa noudatettavista suomalaisista työsuojelua ja työehtoja koskevista velvoitteista. Hankintayksikön tulee vaatia tarjoajia ilmoittamaan, että ne ovat tarjousta laatiessaan ottaneet nämä Suomen lainsäädännöstä aiheutuvat velvoitteet huomioon. Poikkeuksellisen edullisten tarjousten tarkastamista koskevia säännöksiä on kuitenkin noudatettava.

46 §

Oikeusturvakeinot

Tässä asetuksessa tarkoitettuun hankintamenettelyyn sovelletaan, mitä julkisista hankinnoista annetun lain 8—12 §:ssä säädetään.

47 §

Tilastotiedot

Hankintayksiköiden tulee ilmoittaa joka vuosi toukokuun loppuun mennessä tilastointia varten kauppa- ja teollisuusministeriölle tai ministeriön määräämälle 2 ja 3 momentissa tarkoitetut tiedot hankinnoistaan.

Hankinnat on ryhmiteltävä hankintamenettelyn, tuotteen tai palveluluokan ja valitun

Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 1998

toimittajan kansallisuuden mukaan. Samat seikat on ilmoitettava toteutetuista rakennusurakoista. Neuvottelumenettelyn osalta sopimukset on lisäksi ryhmiteltävä 12—14 §:ssä säädettyjen perusteiden mukaan. Hankintayksiköiden on lisäksi ilmoitettava niiden sopimusten lukumäärä ja kokonaisarvo, jotka on tehty maailman kauppajärjestön julkisten hankintojen sopimuksen (GPA) poikkeusten perusteella.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi liitteessä D mainittujen valtion keskushallintoviranomaisten tulee ilmoittaa kynnysarvon alittavien hankintojen kokonaisarvo hankintayksiköittäin eriteltynä sekä kynnysarvon ylittävien hankintojen kokonaisarvo ja lukumäärä hankintayksiköittäin eriteltynä.

Kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita tilastotietojen antamisesta.

48 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1998.

Tällä asetuksella kumotaan kynnysarvot ylittävistä tavara- ja palveluhankinnoista sekä rakennusurakoista 24 päivänä helmikuuta 1995 annettu asetus (243/1995).

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*

Ensisijaiset palvelut

Pääluokka	Kuvaus	CPC-viitenumero
1.	Huolto- ja korjauspalvelut	6112, 6122, 633, 886
2.	Maaliikenteen palvelut ⁽¹⁾ , myös panssariautopalvelut ja kuriiripalvelut paitsi postinkuljetus	712 (paitsi 71235), 7512, 87304
3.	Ilmaliikenteen henkilö- ja tavarankuljetuspalvelut paitsi postinkuljetus	73 (paitsi 7321)
4.	Maaliikenteen ⁽¹⁾ ja ilmaliikenteen postinkuljetuspalvelut	71235, 7321
5.	Teleliikenteen palvelut ⁽²⁾	752
6.	Rahoituspalvelut a) vakuutuspalvelu b) pankki- ja sijoituspalvelut ⁽³⁾	81:sta 812, 814
7.	Tietokone- ja tietojenkäsittelypalvelut	84
8.	Tutkimus- ja kehittämispalvelut ⁽⁴⁾	85
9.	Laskentatoimen palvelut, tilintarkastus- ja kirjanpito- ja palvelut	862
10.	Markkina- ja mielipidetutkimuspalvelut	864
11.	Liikkeenjohdon konsultointipalvelut ⁽⁵⁾ ja niihin liittyvät palvelut	865, 866
12.	Arkkitehtipalvelut: insinööripalvelut ja rakennushankkeiden suunnittelupalvelut; yhdyskuntasuunnittelu- ja maisemasuunnittelupalvelut; edellisiin liittyvät tieteelliset ja tekniset konsultointipalvelut; tekniset testaus- ja analysointipalvelut	867
13.	Mainospalvelut	871
14.	Rakennusten puhtaanapito- ja kiinteistöjen hallintapalvelut	874, 82201—82206
15.	Palkkio- tai sopimusperusteiset julkaisu- ja painamispalvelut	88442
16.	Jätevesi- ja jätehuoltopalvelut; puhtaanapito ja vastaavat palvelut	94

⁽¹⁾ paitsi pääluokan 18 mukaiset rautatieliikenteen palvelut

⁽²⁾ paitsi äänipuhelin-, teleksi-, radiopuhelin-, henkilöhaku- ja satelliittipalvelut

⁽³⁾ paitsi arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseen laskuun, myyntiin, ostoon tai siirtoon liittyviä rahoituspalveluja koskevat sopimukset sekä keskuspankkipalvelut

⁽⁴⁾ paitsi muut tutkimus- ja kehittämispalveluja koskevat sopimukset kuin ne, joiden hyöty koituu yksinomaan hankintayksikölle käytettäväksi omassa liikennetoiminnassa edellyttäen, että hankintayksikkö korvaa suoritettun palvelun kokonaisuudessaan

⁽⁵⁾ paitsi välimies- ja sovittelupalvelut.

Toissijaiset palvelut

Pääluokka	Kuvaus	CPC-viitenumero
17.	Hotelli ja ravintolapalvelut	64
18.	Rautatieliikenteen palvelut	711
19.	Vesiliikenteen palvelut	72
20.	Liikenteeseen liittyvät ja sitä avustavat palvelut	74
21.	Lakiasian palvelut	861
22.	Työn ja työvoiman välityspalvelut	872
23.	Etsivä- ja turvallisuuspalvelut (paitsi panssariautopalvelut)	873 (paitsi 87304)
24.	Koulutuspalvelut ja ammatilliset koulutuspalvelut	92
25.	Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut	93
26.	Virkistys-, kulttuuri- ja urheilupalvelut	96
27.	Muut palvelut	

Ammattialaluettelo**noudattaen Euroopan yhteisöjen yleistä taloudellisten toimialojen teollisuusluokitusta**

Luokat	Ryhmät	Alaryhmät	Kuvaus
50			TALONRAKENNUS JA MAANRAKENNUS
	500		Yleinen talonrakennus- ja maanrakennustyö (ilman erityistä määrittelyä) ja purkamistyö
		500.1	Yleinen talonrakennus- ja maanrakennustyö (ilman erityistä määrittelyä)
		500.2	Purkamistyö
	501		Asuntojen, toimistotalojen, sairaaloiden ja muiden, sekä asuinkäyttöön että muihin käyttööseen tarkoitettujen rakennusten rakentaminen
		501.1	Yleinen rakennusurakointi
		501.2	Katonrakennus
		501.3	Savupiippujen, paitsi- ja polttouunien rakentaminen
		501.4	Vesi- ja kosteuseristyksien tekeminen
		501.5	Ulkoseinien korjaus ja ylläpito (uudelleenrappaus, puhdistus jne.)
		501.6	Rakennustelineiden pystytys ja purkaminen
		501.7	Muut rakennustyöhön liittyvät, erikoistumista vaativat työt (muun muassa puusepäntyö)
	502		Maanrakennustyö: teiden, siltojen, rautateiden ym. rakentaminen
		502.1	Yleinen maanrakennustyö
		502.2	Maansiirto (kaivuutyö)
		502.3	Siltojen, tunneleiden ja kuilujen rakentaminen; poraukset
		502.4	Vesirakennustyö (joet, liikennekanavat, satamat, juoksutuskanavat, sulut ja padot)
		502.5	Tienrakennus (mukaan lukien erikoistuminen lentokenttien ja kiitoratojen rakentamiseen)
		502.6	Erikoistuminen veteen liittyvään rakennustyöhön (maan kasteluun ja kuivaukseen, vesihuoltoon, jäteveden poistoon, viemärointiin jne.)
		502.7	Muun maanrakennustyön erikoisalat
	503		Asennustyö (kaluste- ja kiinteät asennustyöt)
		503.1	Yleinen asennustyö
		503.2	Kaasu- ja putkiasennus, saniteettitilojen asennustyöt
		503.3	Lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteiden asennustyö (keskuslämmitys, ilmastointi, tuuletus)
		503.4	Lämpöeristys; äänen- ja värinänvaimennuseristys
		503.5	Sähköasennustyö
		503.6	Antennien, ukkosenjohdattimien, puhelinten jne. asennustyö

Luokat	Ryhmät	Alaryhmät	Kuvaus
	504		Rakennusten viimeistely
		504.1	Yleinen rakennusten viimeistelytyö
		504.2	Rappaus
		504.3	Saumaus, etupäässä paikalla kokoamiseen tai asennukseen liittyvä saumaus (muun muassa parkettilattioiden asentaminen)
		504.4	Maalaus, ikkunoiden asennus ja tapetointi
		504.5	Laatoitus ja muu lattioiden ja seinien päällystys
		504.6	Muu rakennusten viimeistelytyö (takkojen rakentaminen jne.)

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖ

Kuluttajavirasto
Elintarvikevirasto
Kilpailuvirasto
Kilpailuneuvosto
Kuluttaja-asiamiehen toimisto
Kuluttajavalituslautakunta
Patentti- ja rekisterihallitus

LIIKENNEMINISTERIÖ

Telehallintokeskus

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

Maanmittauslaitos

OIKEUSMINISTERIÖ

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tuomioistuinelaitos
— Korkein oikeus
— Korkein hallinto-oikeus
— Hovioikeudet
— Käräjäoikeudet
— Läänioikeudet
— Markkinatuomioistuin
— Työtuomioistuin
— Vakuutus-oikeus
— Vesioikeudet
Vankeinhoitolaitos

OPETUSMINISTERIÖ

Opetushallitus
Valtion elokuvatarkastamo

PUOLUSTUSMINISTERIÖ

Puolustusvoimat

SISÄASIAINMINISTERIÖ

Väestörekisterikeskus
Keskusrikospoliisi
Liikkuva poliisi
Rajavartiolaitos

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Työttömuusturvalautakunta
Tarkastuslautakunta
Lääkelaitos
Terveystieteiden tutkimuskeskus
Säteilyturvakeskus

TYÖMINISTERIÖ

Valtakunnansovittelijan toimisto
Työneuvosto
Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset

ULKOASIAINMINISTERIÖ

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
Valtion työmarkkinalaitos
Verohallinto
Tullihallinto
Valtion vakuusrahasto

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

N:o 381

A s e t u s**kynnysarvot ylittävistä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankinnoista**

Annettu Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 1998

Kauppa- ja teollisuusministerin esittelystä säädetään julkisista hankinnoista 23 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1505/1992) 3 §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 1247/1997:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Sen lisäksi, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa (1505/1992) säädetään, tätä asetusta sovelletaan:

1) lain 2 §:n 1 momentin 1, 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetun hankintayksikön tekemään hankintasopimukseen, jos sopimus liittyy lain 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun, tämän asetuksen 4 §:ssä määritellyyn toimintaan;

2) lain 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua, tämän asetuksen 4 §:ssä määritellyä toimintaa harjoittavan peruspalveluyksikön tekemään hankintasopimukseen, jos yksikkö kuuluu viranomaisten määräysvaltaan;

3) lain 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua, tämän asetuksen 4 §:ssä määritellyä toimintaa harjoittavan peruspalveluyksikön tekemään hankintasopimukseen, jos yksikkö toimii viranomaisen antaman erityis- tai yksinoikeuden nojalla.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja, viranomaisten määräysvaltaan kuuluvia

yksiköitä ovat yhteisöt, joissa viranomaiset voivat omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen perusteella suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa. Yksikön voidaan katsoa kuuluvan viranomaisen määräysvaltaan erityisesti silloin, kun viranomaiset suoraan tai välillisesti omistavat yli puolet yhteisön osake- tai osuuspääomasta, hallitsevat sellaista osuutta yhteisön osake- tai osuuspääomasta, joka antaa äänioikeuden enemmistön, taikka kun viranomaisilla on oikeus nimittää yli puolet yhteisön hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa mainitulla erityis- tai yksinoikeudella tarkoitetaan viranomaisen lain, asetuksen tai hallinnollisen määräyksen nojalla antamaa oikeutta tämän asetuksen 4 §:ssä määritellyn peruspalvelutoiminnan harjoittamiseen, jos oikeus varataan yhden tai useamman yksikön käyttöön. Erityis- tai yksinoikeus on kyseessä erityisesti silloin, kun yksikkö voi verkkojen tai tilojen rakentamiseksi turvautua pakkolunastus- tai käyttöönottonenettelyyn taikka käyttää julkisen tien aluetta johtojen tai muiden laitteiden sijoittamiseen. Erityis- tai yksinoikeuden katsotaan olevan kyseessä myös silloin, kun yksikkö toimittaa juomavettä, sähköä, kaasua tai lämpöä sellaisen yksikön ylläpitämään verkkoon, jolla on edellä tar-

koitettu erityis- tai yksinoikeus peruspalvelutoiminnan harjoittamiseen.

Hankittaessa yksinomaan liitteessä B lueteltuja palveluja tai hankittaessa niitä yhdessä liitteessä A lueteltujen palvelujen kanssa siten, että liitteessä B lueteltujen palvelujen arvo ylittää liitteen A mukaisten palvelujen arvon, sovelletaan hankintamenettelyn osalta vain tämän asetuksen jälki-ilmoitusta ja tekniisiä erittelyjä koskevia säännöksiä.

2 §

Kynnysarvot

Tätä asetusta sovelletaan 1 §:n 1 momentin 1, 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuihin tavara- ja palveluhankintasopimuksiin, joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 400 000 erityisnosto-oikeutta (SDR) vastaava määrä ecuina ilmaistuna (*kynnysarvo*) tämän asetuksen mukaista kausi- tai hankintailmoitusta julkaistaessa, sekä sellaisen rakennusurakan teettämiseen, jonka ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 5 000 000 erityisnosto-oikeutta (SDR) vastaava määrä ecuina ilmaistuna (*kynnysarvo*) tämän asetuksen mukaista kausi- tai hankintailmoitusta julkaistaessa.

Teletoinintaa harjoittavien peruspalveluyksiköiden osalta tätä asetusta sovelletaan kuitenkin vain sellaisiin tavara- ja palveluhankintasopimuksiin, joiden ennakoitu kokonaisarvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 600 000 ecua, sekä sellaisiin rakennusurakasopimuksiin, joiden ennakoitu kokonaisarvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 5 000 000 ecua. Kaasun tai lämmön kuljetusta tai jakelua harjoittavien peruspalveluyksiköiden, kiinteiden polttoaineiden talteenottoa harjoittavien peruspalveluyksiköiden sekä rautateitse tapahtuvia kuljetuspalveluja tarjoavien peruspalveluyksiköiden osalta tätä asetusta sovelletaan sellaisiin tavara- ja palveluhankintasopimuksiin, joiden ennakoitu kokonaisarvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 400 000 ecua, sekä rakennusurakasopimuksiin, joiden ennakoitu kokonaisarvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 5 000 000 ecua.

Kauppa- ja teollisuusministeriö ilmoittaa vuosittain, mitkä ovat 1 momentissa mainittujen kynnysarvojen markkamääräiset arvot.

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *tavarahankintasopimuksella* hankintayksikön ja tavarantoimittajan välistä kirjallista sopimusta, jolla on taloudellista arvoa ja joka koskee tavarantoimittajan ostamista taikka vuokraamista, leasingvuokraamista tai osamaksulla hankkimista osto-optioin tai ilman sitä; sopimus voi lisäksi koskea kokoamis- tai asennustyötä; jos samalla sopimuksella hankitaan sekä tavaroita että palveluja, sopimus katsotaan tavarahankintasopimukseksi, jos tavaratoimitusten arvo ylittää sopimukseen sisältyvien palvelujen arvon;

2) *rakennusurakkaa koskevalla sopimuksella* hankintayksikön ja rakennusurakoitsijan välistä kirjallista sopimusta, jolla on taloudellista arvoa ja jossa urakoitsija sitoutuu rakentamaan taikka sekä rakentamaan että suunnittelemaan tai muulla tavalla toteuttamaan liitteessä C mainitun talon- tai maanrakennustyön; sopimus voi sisältää työn toteuttamisessa tarvittavat tavaratoimitukset ja palvelut;

3) *palveluhankintasopimuksella* 2 momentissa säädetyin rajoituksin hankintayksikön ja palvelun suorittajan välistä kirjallista sopimusta, jolla on taloudellista arvoa ja joka koskee palvelun ostamista;

4) *puitesopimuksella* kirjallista sopimusta, jonka hankintayksikkö tekee yhden tai useamman tavarantoimittajan, palvelun suorittajan tai rakennusurakoitsijan kanssa ja jossa sovitaan tietyn ajan kuluessa tehtäviin hankintoihin sovellettavista ehdoista, erityisesti hinnoista ja mahdollisesti myös määristä;

5) *avoimella menettelyllä* hankintamenettelyä, jossa kaikki halukkaat toimittajat voivat tehdä tarjouksen;

6) *rajoitetulla menettelyllä* hankintamenettelyä, jossa hankintayksikkö pyytää tarjouksen ilmoittautuneiden joukosta valitsemiltaan ehdokkailta;

7) *neuvottelumenettelyllä* hankintamenettelyä, jossa hankintayksikkö ottaa yhteyttä valitsemiinsa toimittajiin ja neuvottelee yhden tai useamman kanssa sopimuksen ehdoista;

8) *suunnittelukilpailulla* menettelyä, jossa hankintayksikkö voi hankkia pääasiassa seutusuunnittelua, kaupunkisuunnittelua, arkkitehtuuria, maanrakennusta tai tietojenkäsittely-

lyä koskevan suunnitelman tai mallin, jonka tuomaristo valitsee kilpailun perusteella; kilpailussa voidaan jakaa palkintoja;

9) *yleisellä televerkolla* siirtojohtojen sekä muiden telelaitteiden ja rakenteiden muodostamaa kokonaisuutta, jossa voidaan välittää signaaleja verkkoliitännäispisteiden välillä sähkömagneettisten aaltojen avulla;

10) *verkkoliitännäispisteellä* mitä tahansa sellaista fyysistä liitännää ja sen teknistä liitännäeritelmiä, joka on osa yleistä televerkkoa ja on edellytyksenä verkkoon liittymiselle ja tehokkaalle viestinnälle;

11) *yleisillä telepalveluilla* telepalveluita, joiden tarjoaminen on erityisesti annettu yhden tai useamman teletoimintayksikön tehtäväksi;

12) *telepalveluilla* palveluita, joiden tuottaminen on kokonaan tai osittain signaalien välitystä ja ohjaamista yleisessä televerkossa teleprosessin avulla lukuun ottamatta radio- ja televisiolähetyskiä;

13) *sidosyrittäjä* yritystä, jonka vuosittaiset tilinpäätökset yhdistellään hankintayksiköiden tilinpäätösten kanssa kirjanpitolain (1336/1997) 6 luvun mukaisesti; sekä kirjanpitolain soveltamisalaan kuulumattomien yksiköiden osalta yritystä, johon hankintayksikkö voi suoraan tai välillisesti käyttää 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua määräysvaltaa tai joka voi käyttää määräysvaltaa hankintayksikköön tai joka kuuluu hankintayksikkönä toisen yrityksen määräysvaltaan omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen nojalla;

14) *eurooppalaisilla eritelmillä* eurooppalaisten standardien mukaisia kansallisia standardeja, eurooppalaisia teknisiä hyväksyntöjä tai yhteisiä teknisiä eritelmiä.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua palveluhankintasopimuksella ei tarkoiteta:

1) kiinteän omaisuuden, rakennusten tai niihin liittyvien oikeuksien hankintaa tai vuokrausta koskevaa sopimusta riippumatta sen rahoitusmuodosta tai maksutavasta; tätä asetusta sovelletaan kuitenkin missä tahansa muodossa tehtyyn rahoituspalveluja koskevaan sopimukseen, joka tehdään tällaiseen hankinta- tai vuokraussopimukseen liittyväinä;

2) puhelin-, teleksi-, radiopuhelin-, henkilö- tai satelliittipalveluja koskevaa sopimusta;

3) välimiesmenettelyä tai sovittelupalveluja koskevaa sopimusta;

4) arvopapereiden tai muiden rahoitusvälinei-

den liikkeelle laskemiseen, hankintaan, myyntiin tai siirtoon liittyvää rahoituspalvelua koskevaa sopimusta;

5) työsopimusta; tai

6) muuta tutkimusta tai tuotekehitystä koskevaa sopimusta kuin sopimusta, josta koi-
tuu hyötyä yksinomaan hankintayksikölle tämän liiketoiminnassa ja jonka kustannukset hankintayksikkö maksaa.

4 §

Peruspalvelutoiminnot

Tätä asetusta sovelletaan 2—4 momentissa säädetyin rajoituksin peruspalvelutoimintoihin, joita ovat:

1) sellaisten kiinteiden verkkojen rakentaminen, tarjoaminen saataville ja ylläpito, joiden tarkoituksena on tarjota talousveden, sähkön, kaasun tai lämmön tuotantoon, siirtoon tai jakeluun liittyviä julkisia palveluja, sekä talousveden, sähkön, kaasun tai lämmön toimittaminen tällaisiin verkkoihin;

2) polttoturpeen etsiminen tai nostaminen;

3) lentokentän, meri- tai sisävesisataman ylläpito tai muiden terminaalipalvelujen tarjoaminen ilma-, meri- tai sisävesiliikenteen harjoittajille;

4) rautateitse, raitiotieitse, johdinautolla, linja-autolla tai metrolla tapahtuvien julkisten kuljetuspalveluiden tarjoaminen;

5) 4 momentissa säädetyin rajoituksin yleisten televerkkojen rakentaminen, tarjoaminen saataville ja ylläpito sekä yleisen telepalvelun tarjoaminen.

Asetusta ei sovelleta 1 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuun peruspalveluyksikköön, jos yksikkö tuottaa talousvettä tai sähköä sen vuoksi, että talousveden tai sähkön kulutus on välttämätöntä jonkin muun toiminnan kuin tässä pykälässä tarkoitettun peruspalvelutoiminnan harjoittamiseksi ja yleiseen verkkoon toimittaminen johtuu vain yksikön oman kulutuksen vaihtelujen tasaisesta, eikä ylitä 30 prosenttia yksikön talousveden tai energian kokonaistuotannosta. Kokonaistuotannon laskentaperusteena käytetään viimeksi kuluneiden kolmen vuoden tuotannon keskiarvoa kuluva vuosi mukaan lukien. Asetusta ei myöskään sovelleta 1 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuun peruspalveluyksikköön, jos yksikön kaasun tai lämmöntuotanto on välttämätön seuraus muusta toiminnasta kuin tässä pykälässä tarkoitettua peruspalvelutoiminnasta ja yle-

seen verkkoon toimittaminen tapahtuu vain kyseisen tuotannon taloudelliseksi hyödyntämiseksi, eikä vastaa enempää kuin 20 prosenttia yksikön liikevaihdosta. Liikevaihdon laskentaperusteena käytetään viimeksi kuluneiden kolmen vuoden liikevaihtojen keskiarvoa kuluva vuosi mukaan lukien.

Asetusta sovelletaan yksikköön, joka tarjoaa kuljetuspalveluja viranomaisen toiminnalle asettamien ehtojen mukaisesti. Ehdot voivat koskea muun muassa liikennevälineitä ja vuorotiheyttä. Asetusta ei kuitenkaan sovelleta linja-autoliikenteeseen, jos kenellä tahansa on oikeus tarjota samoja palveluja vastaavilla ehdoilla joko yleisesti tai tietyllä maantieteellisellä alueella.

Asetusta ei sovelleta hankintoihin, joita telepalveluja tarjoava yksikkö tekee yksinomaan telepalvelujen tarjoamiseksi, jos muilla yksiköillä on oikeus tarjota samoja palveluja samalla maantieteellisellä alueella ja vastaavilla ehdoilla. Tällaisista palveluista on ilmoitettava kauppa- ja teollisuusministeriölle.

5 §

Poikkeukset soveltamisalasta

Tätä asetusta ei sovelleta:

1) hankintoihin, joita yksikkö tekee muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun peruspalvelutoiminnan harjoittamiseksi;

2) hankintoihin, jotka liittyvät 4 §:ssä tarkoitetun peruspalvelutoiminnan harjoittamiseen kolmansissa maissa, jos Euroopan yhteisön alueella olevaa verkkoa tai maantieteellistä aluetta ei käytetä. Asetusta sovelletaan kuitenkin tällöinkin talousveden toimitamiseen liittyvää 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainittua toimintaa harjoittavien yksiköiden hankintoihin, jotka liittyvät vesirakennushankkeisiin, maan kasteluun tai kuivatukseen, jos talousveden osuus on suurempi kuin 20 prosenttia hankkeen tuottaman veden kokonaismäärästä, taikka jotka liittyvät jäteveden käsittelyyn;

3) jos yksikkö hankkii tuotteita jälleenmyyntiin tai vuokraukseen eikä sillä ole erityis- tai yksinoikeutta tähän toimintaan ja kenellä tahansa on oikeus myydä tai vuokrata samoja tuotteita vastaavilla ehdoilla;

4) raakaveden hankkimiseen talousveden tuottamista, kuljettamista tai jakelua varten;

5) energian tai sen tuottamista varten tar-

vittavan polttoaineen hankkimiseen yksikköön, joka tuottaa, kuljettaa tai jakelee sähköä, kaasua tai lämpöä, taikka yksikköön, joka nostaa polttoturvetta;

6) palveluhankintoihin, joita hankintayksikkö tekee sidosyritykseltä tai jotka useista hankintayksiköistä koostuva peruspalvelutoimintaa harjoittava yhteisyritys tekee joltakin yhteisyrityksessä mukana olevalta hankintayksiköltä tai jonkin tällaisen hankintayksikön sidosyritykseltä, jos vähintään 80 prosenttia tämän yrityksen Euroopan yhteisön alueella kolmen viime vuoden aikana palvelujen alalla saamasta liikevaihdosta muodostuu näiden palvelujen tarjoamisesta edellä tarkoitetuille sidosyrityksille tai yhteisyrityksessä mukana oleville hankintayksiköille; jos ostavalla hankintayksiköllä on useita samoja tai vastaavia palveluja tarjoavia sidosyrityksiä, on otettava huomioon näiden yritysten tarjoamista palveluista muodostuva kokonaisliikevaihto Euroopan yhteisön alueella.

Kauppa- ja teollisuusministeriölle on pyynnöstä ilmoitettava kolmansista maista suoritettavista hankinnoista ja jälleenmyyntiin tai vuokraukseen hankittavista tuotteista tehdyt sopimukset sekä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen sidosyritysten nimet, niiltä hankitut palvelut, hankittujen palvelujen arvo ja viranomaisten tarpeelliseksi katsoma selvitys sen osoittamiseksi, että sidosuhde täyttää mainituissa kohdassa mainitut edellytykset.

6 §

Sopimuksen ennakoidun arvon laskeminen

Tavara- tai palveluhankintasopimuksen ennakoitua arvoa laskettaessa perusteena on sopimuksen kokonaisarvo tai toimittajalle maksettava kokonaiskorvaus. Rakennusurakoissa ennakoitu arvo on rakennustyön arvonlisäveroton kustannusarvio. Rakennusurakan arvoon lasketaan myös niiden tavara- ja palvelutoimitusten arvo, jotka hankintayksikkö luovuttaa toimittajalle urakan toteuttamiseksi.

Seuraavien palveluhankintasopimusten ennakoitua arvoa laskettaessa on soveltuvin osin otettava huomioon:

1) vakuutuspalveluissa vakuutusmaksut;

2) pankki- ja muissa rahoituspalveluissa maksettavat maksut, palkkiot, korot ja muut korvaukset;

3) suunnittelua sisältävissä sopimuksissa maksettavat maksut tai palkkiot.

Sopimuksen ennakoidun arvon määrittämisessä on myös otettava huomioon sopimukseen sisältyvät optio- ja pidennysehdot. Sopimuksen arvon määrittämisperusteena on käytettävä sopimuksen suurinta mahdollista kokonaisarvoa optio- ja pidennysehdot mukaan luettuina.

7 §

Eräiden sopimusten ennakoidun arvon laskeminen

Vuokraamista, leasingvuokraamista tai osamaksulla hankkimista koskevan sopimuksen ennakoidun arvon laskentaperusteena on käytettävä määräaikaisen, enintään 12 kuukauden pituisen sopimuksen arvioitua voimassaoloaikaista kokonaisarvoa. Tätä pidemmän sopimuksen osalta arvo lasketaan sopimuksen kokonaisarvon perusteella sopimuksen ennakoitu jäännösarvo mukaan lukien. Toistaiseksi voimassa olevan tai voimassaoloajaltaan epävarman sopimuksen arvon laskentaperusteena on käytettävä sopimuksen ensimmäisten neljän vuoden maksuerien arvioitua yhteissummaa.

Jos palveluhankintasopimuksesta ei käy ilmi kokonaishintaa, sopimuksen ennakoidun arvon laskentaperusteena on määräaikaisen, enintään 48 kuukauden pituisen sopimuksen osalta käytettävä arvioitua voimassaoloaikaista kokonaisarvoa ja tätä pidemmän tai toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen osalta sopimuksen kuukausiarvoa kerrottuna luvulla 48.

Määräajoin uudistettavien tai säännöllisesti toistuvien tavara- tai palveluhankintasopimusten ennakoidun kokonaisarvon laskentaperusteena käytetään joko viimeksi kuluneen tilikauden tai 12 kuukauden aikana tehtyjen samanlaisten sopimusten kokonaisarvoa alkuperäistä sopimusta seuraavien 12 kuukauden arvioidut määrään tai arvoon vaikuttavat muutokset mukaan luettuina tai niiden sopimusten ennakoitua yhteisarvoa, jotka tehdään ensimmäisen sopimuksen tekopäivää seuraavien 12 kuukauden aikana tai koko sopimuskauden aikana, jos sopimuskausi on tätä pidempi.

Puitesopimuksen ennakoiduksi kokonaisarvoksi lasketaan sopimusaikana tehtävien hankintojen suurin mahdollinen arvo. Menettelyä koskevien tämän asetuksen säännösten

mukaisesti tehdyn puitesopimuksen perusteella tehtävistä yksittäisistä hankinnoista ei tarvitse ilmoittaa erikseen.

8 §

Sopimuksen jakaminen osiin

Jos tavara- tai palveluhankintasopimus on jaettu useisiin osiin, joista jokaisesta tehdään eri sopimus, kunkin erän arvo on otettava huomioon sopimuksen kokonaisarvoa laskettaessa. Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin eriin, jos erien yhteenlaskettu arvo on vähintään kynnysarvon suuruinen.

Jos rakennustyö on tarjouspyyntöjä varten jaettu osaurakoihin, kunkin osaurakan kustannusarvio otetaan huomioon ennakoitua arvoa laskettaessa. Jos osaurakoiden yhteenlaskettu arvo on vähintään kynnysarvon suuruinen, tätä asetusta sovelletaan kuhunkin osaurakkaan.

Hankintayksikkö voi kuitenkin poiketa 1 ja 2 momentin säännöksistä niissä osaurakoissa, joiden kustannusarvio ilman arvonlisäveroa on vähemmän kuin 1 000 000 ecua, jos näiden osaurakoiden yhteenlaskettu arvo on enintään 20 prosenttia rakennustyön kokonaisarvosta.

9 §

Säännösten kiertämisen kieltö

Hankintaa ei saa jakaa eriin, osittaa tai laskea poikkeuksellisin menetelmin taikka tavara- tai palveluhankintaa liittää rakennusurakkaan tämän asetuksen säännösten soveltamisen välttämiseksi. Puitesopimusta ei saa käyttää kilpailun rajoittamiseksi.

2 luku

Hankinnan tekeminen

10 §

Hankintamenettelyn valinta

Hankintayksikön, joka aikoo hankkia tavaroita tai liitteessä A lueteltuja palveluja, järjestää suunnittelukilpailun tai toteuttaa rakennushankkeen, on käytettävä avointa tai rajoitettua menettelyä tai neuvottelumenettelyä. Tarjouskilpailusta on julkaistava ilmoitus (*hankintailmoitus*). Tarjouskilpailusta

voidaan ilmoittaa myös kausi-ilmoituksella tai ilmoituksella toimittajarekisterin käytöstä.

Rajoitetussa menettelyssä ja neuvottelumenettelyssä, josta julkaistaan ilmoitus, tarjouskilpailuun tai neuvotteluun osallistuvat toimittajat on valittava ilmoittautuneiden joukosta. Toimittajarekisteriä käytettäessä osallistujat on valittava rekisteriin merkittyjen joukosta, jos tarjouskilpailusta on ilmoitettu ilmoituksella toimittajarekisteristä.

Valittaessa ehdokkaita rajoitettuun menettelyyn ja neuvottelumenettelyyn on käytettävä objektiivisia ja syrjimättömiä valintaperusteita ja sääntöjä. Perusteena voidaan käyttää tarjoajien valintaa koskevia kynnysarvot ylittävistä tavara- ja palveluhankinnoista sekä rakennusurakoista annetun asetuksen (380/1998) tarjoajien valintaa koskevia säännöksiä. Perusteiden on oltava toimittajien saatavilla. Tarjoajien määrä voidaan rajoittaa tasolle, joka on perusteltu ottaen huomioon kyseessä olevan hankintamenettelyn erityispiirteet ja käytettävissä olevat varat. Tarjoajia on kuitenkin kutsuttava hankinnan kokoon ja laatuun nähden riittävä määrä kilpailun aikaansaamiseksi.

Jos avoimessa menettelyssä ei ole saatu riittävästi tarjouksia taikka rajoitettuun tai neuvottelumenettelyyn ilmoittautuneita ei ole riittävästi, voidaan tarjouspyyntö tai kehoitus osallistumishakemuksen jättämiseen lähettää myös hankintayksikön valitsemille toimittajille. Ilmoitusten julkaisemista koskevia säännöksiä sekä 24 ja 25 §:n säännöksiä menettelystä on kuitenkin noudatettava.

11 §

Hankintamenettely

Avoimen tai rajoitetun menettelyn tai neuvottelumenettelyn käytöstä on julkaistava hankintailmoitus. Hankintailmoitusta ei kuitenkaan tarvitse julkaista, jos aikaisemmassa menettelyssä ei ole saatu lainkaan tarjouksia, tarjoukset eivät ole vastanneet tarjouspyynnön ehtoja tai ne eivät muutoin ole olleet sopivia aiottuun tarkoitukseen ja jos aikaisemmasta menettelystä julkaistussa ilmoituksessa olleita sopimusehtoja ei muuteta olennaisesti.

12 §

Suora hankintamenettely

Hankintayksikkö voi valita avoimen tai ra-

joitetun menettelyn tai neuvottelumenettelyn julkaisematta hankintailmoitusta, jos:

1) sopimus tehdään vain tutkimusta, kokeilua, tuotekehitystä tai tieteellistä tarkoitusta varten eikä taloudellisen kannattavuuden varmistamiseksi taikka tutkimus- ja kehittämiskustannusten kattamiseksi eikä tällaisen hankintasopimuksen tekeminen myöhemmin rajoita vastaavien sopimusten kilpailuttamista;

2) teknisistä tai taiteellisista taikka yksinoikeuden suojaamiseen liittyvistä syistä ainoastaan tietty toimittaja voi toimittaa tavarat, suorittaa palvelun tai toteuttaa urakan;

3) sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä eikä avoimelle menettelylle tai rajoitetulle menettelylle asetettuja määraikoja voida noudattaa hankintayksiköstä riippumattomista, ennalta arvaamattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi;

4) alkuperäisen toimittajan kanssa tehtävä tavarahankinta on lisätilaus, jonka tarkoituksena on aikaisemman toimituksen tai laitteiston osittainen korvaaminen taikka toimitusten tai olemassa olevien laitteistojen laajentaminen, ja toimittajan vaihtaminen johtaisi teknisiltä ominaisuuksiltaan erilaisen materiaalin hankkimiseen, mikä aiheuttaisi yhteensopimattomuutta tai suhteettoman suuria teknisiä vaikeuksia tuotteiden käytössä ja kunnossapidossa;

5) alkuperäisen toimittajan kanssa tehtävä rakennusurakkasopimus tai palveluhankinta on alkuperäiseen sopimukseen sisällymättömän lisäurakka tai -palvelu, joka on ennalta arvaamattomista syistä osoittautunut välttämättömäksi urakan toteuttamiselle tai palvelun suorittamiselle sellaisena kuin se on alun perin määritetty, ja lisäurakkaa tai -palvelua ei voida teknisesti tai taloudellisesti erottaa pääsopimuksesta aiheuttamatta hankintayksikölle huomattavaa haittaa, taikka lisäurakka tai -palvelu, vaikka se voitaisiin erottaa alkuperäisen sopimuksen toteuttamisesta, on ehdottoman välttämätön sopimuksen loppuunsaattamiseksi;

6) kyseessä on alkuperäisen urakoitsijan kanssa tehtävä uusi rakennusurakkasopimus, joka kuitenkin on aikaisemman urakan toisinto, ja alkuperäinen sopimus on tehty ilmoittamalla tarjouskilpailusta; aikaisempaa hankintaa koskevassa ilmoituksessa tulee olla mainittu neuvottelumenettelyn myöhemmästä käytöstä ja uusien rakennustöiden arvo tulee ottaa huomioon laskettaessa aikaisemman sopimuksen kokonaisarvoa;

7) tavara ostetaan julkisesti noteerattuun markkinahintaan;

8) hankintasopimus tehdään tämän asetuksen mukaisesti tehdyn puitesopimuksen perusteella;

9) tavarahankinta tehdään poikkeuksellisen edullisesti käyttämällä hyväksi hyvin lyhyen ajan voimassa olevaa erityisen edullista tarjousta, joka alittaa huomattavasti normaalit markkinahinnat;

10) tavarahankinta tehdään poikkeuksellisen edullisesti toimittajan liiketoiminnan lopettamisen yhteydessä; taikka

11) palveluhankinta tehdään tämän asetuksen mukaisesti järjestetyn suunnittelukilpailun perusteella ja se on noudatettavien sääntöjen mukaan tehtävä kilpailun voittajan kanssa, tai jos voittajia on useita, näistä jonkun kanssa; jälkimmäisessä tapauksessa kaikki voittajat on kutsuttava osallistumaan neuvotteluihin.

13 §

Kausi-ilmoitus ilmoituksena tarjouskilpailusta

Jos hankinnasta ja tarjouskilpailusta ilmoitetaan ennakkoon kausi-ilmoituksella, joka on samalla hankintailmoitus, siinä on yksilöitävä suunnitellut tavara- tai palveluhankinnat taikka rakennusurakat sekä mainittava rajoitetun tai neuvottelumenettelyn käyttämisestä. Lisäksi on mainittava, ettei uutta ilmoitusta tarjouskilpailusta julkaista. Tarjouskilpailusta kiinnostuneita on pyydettävä ilmoittamaan kirjallisesti kiinnostuksestaan.

Tarjoajia tai neuvotteluun osallistuvia ei saa valita ennen kuin kaikilta ehdokailta on hankintaa koskevien yksityiskohtaisten tietojen lähettämisen jälkeen pyydetty vahvistus mahdollisesta osallistumisesta tarjouskilpailuun tai neuvotteluun. Vahvistus on pyydetty vuoden kuluessa kausi-ilmoituksen julkaisemisesta.

3 luku

Hankinnasta ilmoittaminen

14 §

Ilmoitusvelvollisuuden sisältö

Hankintayksikön on laadittava ja toimitettava julkaistavaksi kausi-ilmoitus, hankintail-

moitus, jälki-ilmoitus, ilmoitus toimittajarekisterin perustamisesta ja käyttämisestä tai ilmoitus suunnittelukilpailusta tämän luvun säännösten mukaisesti.

Ilmoitukset on toimitettava suomen- tai ruotsinkielisinä kauppa- ja teollisuusministeriön osoittamalle taholle julkaistaviksi Suomessa sekä lähetettäväksi edelleen Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon. Lähettämispäivä on mainittava ilmoituksessa. Hankintayksikön on pyydettyessä osoitettava ilmoitusten lähettämispäivä. Ilmoituksia ei saa julkaista muualla ennen lähettämispäivää, eikä niihin saa sisältyä sellaisia tietoja, joita ei ole julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

Kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet ilmoitusten sisällöstä, laatisemisesta ja toimittamisesta julkaitaviksi.

15 §

Kausi-ilmoitus

Hankintayksikön on julkaistava vähintään kerran vuodessa kausi-ilmoitus, jossa tiedotetaan kunkin tuoteryhmän ja palveluhankinnoissa kunkin liitteessä A mainitun palvelujen pääluokan osalta lähimmän vuoden aikana toteutettaviksi suunnitelluista vähintään 750 000 ecun suuruisista tavara- ja palveluhankinnoista. Hankintayksikön on myös tiedotettava mahdollisimman pian rakennusurakan suunnittelun aloittamista koskevan päätöksen jälkeen julkaistavalla kausi-ilmoituksella olennaiset tiedot suunnitteilla olevista vähintään kynnysarvon suuruisista rakennusurakoista.

Kausi-ilmoituksia voidaan täydentää merkittävien hankkeiden osalta toistamatta aikaisemmissa ilmoituksissa olleita tietoja, jos ilmoituksissa selvästi ilmaistaan niiden olevan lisäilmoituksia.

Kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita tuoteryhmäjaotellusta.

16 §

Jälki-ilmoitus

Hankintayksikön on lähetettävä kahden kuukauden kuluessa sopimuksen tekemisestä tai suunnittelukilpailun päättymisestä jälki-ilmoitus sopimuksesta taikka voittaneesta

tarjouksesta tai kilpailutyöstä. Ilmoituksen julkaistavaan osaan ei saa sisällyttää tietoja, joiden julkaiseminen olisi yleisen edun vastaista tai vaarantaisi luottamuksellisten liiketietojen säilymistä, perusteltuja kaupallisia etuja tai tervettä kilpailua.

Liitteessä B lueteltuja palveluja koskevassa ilmoituksessa on mainittava, saako sen julkaista.

4 luku

Toimittajarekisteri ja suunnittelukilpailu

17 §

Rekisteröintiehdot

Hankintayksiköllä voi olla toimittajarekisteri. Rekisteriin on hyväksyttävä ne tavarantoimittajat, palvelun suorittajat ja rakennusurakoitsijat, jotka täyttävät hankintayksikön asettamat yleiset rekisteröintiehdot.

Toimittajarekisteriä tulee käyttää hankintayksikön laatimien puolueettomien sääntöjen ja arviointiperusteiden perusteella. Toimittajarekisterissä voidaan käyttää erilaisia luokituksia. Luokitukselle tai hyväksymiselle asetettavat ehdot eivät saa olla syrjiviä. Ehdossa tulee viitata eurooppalaisiin standardeihin, jos niiden käyttäminen on mahdollista. Hankintayksiköt voivat käyttää myös muiden hankintayksiköiden tai yhteisöjen ylläpitämiä toimittajarekistereitä, jolloin näistä on mainittava hankintaan liittyvässä ilmoituksessa. Rekisterin sääntöjä, arviointiperusteita ja rekisteröintiehtoja voidaan tarvittaessa saattaa ajan tasalle.

Tavarantoimittajille, palvelun suorittajille ja rakennusurakoitsijoille on asetettava yhdenmukaiset hallinnolliset, tekniset tai rahoitusta koskevat rekisteröintiehdot. Ennen rekisteröintihakemuksen jättämistä tehdyt puolueettomat testit ja muu vastaava aineisto on hyväksyttävä näytöksi.

Toimittajarekisteristä ja rekisteröintiehdoista on pyydettäessä annettava tietoja.

18 §

Rekisteröintimenettely

Hakemus toimittajarekisteriin pääsemiseksi on käsiteltävä kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä. Käsittelyaikaa voi-

daan pidentää perustellusta syystä, jolloin hankintayksikön tulee viimeistään kahden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä ilmoittaa hakijalle ajan pidentämisestä perusteluineen sekä päivä, jolloin hakemusta koskeva päätös tehdään.

Hankintayksikön tulee kohtuullisen ajan kuluessa ilmoittaa hakijalle hakemusta koskevasta päätöksestä. Hylätyille hakijoille on ilmoitettava hylkäämisen perusteet. Hylkäämisen on perustuttava 17 §:ssä mainittuihin rekisteröintiehtoihin.

Toimittajarekisteristä voidaan poistaa sellainen toimittaja, joka ei enää täytä asetettuja ehtoja. Rekisteristä poistamisesta ja sen perusteista on kuitenkin ensin ilmoitettava kirjallisesti toimittajalle.

19 §

Ilmoitus toimittajarekisterin perustamisesta

Edellä 14 §:ssä säädetyllä tavalla toimittajarekisterin perustamisesta ja käyttämisestä laadittavaan ja julkaistavaan ilmoitukseen tulee sisältyä selvitys toimittajarekisterin käytötarkoituksesta ja siitä, mistä sovellettavia sääntöjä voi saada. Jos toimittajarekisteriä aiotaan käyttää yli kolmen vuoden ajan, on rekisterin käyttämisestä ilmoitettava vuosittain.

Kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita rekisteriä koskevasta ilmoituksesta.

20 §

Suunnittelukilpailu

Tässä asetuksessa tarkoitettuna suunnittelukilpailuna pidetään suunnittelukilpailua;

1) joka johtaa vähintään kynnysarvon suuruiseen palveluhankintaan; taikka

2) jossa osallistujille annettavien palkintojen tai maksettavien palkkioiden yhteenlaskettu arvo on vähintään kynnysarvon suuruinen.

Suunnittelukilpailuun osallistujien mahdollisuutta osallistua suunnittelukilpailuun ei saa rajoittaa alueellisilla perusteilla tai sillä perusteella, että osallistujien pitäisi olla luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

Jos suunnittelukilpailuun osallistujien määrää rajoitetaan, hankintayksikön on määrättävä selkeät ja syrjimättömät perusteet, joilla osallistuja valitaan. Kaikissa tapauksissa

suunnittelukilpailuun on todellisen kilpailun aikaansaamiseksi kutsuttava riittävä määrä ehdokkaita.

21 §

Suunnittelukilpailun tuomaristo

Suunnittelukilpailun tuomaristoon voidaan valita yksinomaan luonnollisia henkilöitä, jotka ovat riippumattomia kilpailuun osallistujista. Jos kilpailuun osallistujilta vaaditaan tiettyä ammatillista pätevyyttä, vähintään kolmasosalla tuomariston jäsenistä on oltava sama tai vastaava pätevyys.

Tuomariston on oltava päätöksissään ja kannanotoissaan riippumaton. Päätökset ja kannantotot on tehtävä nimettöminä jätettyjen ehdotusten pohjalta ja yksinomaan hankintailmoituksissa esitetyillä valintaperusteilla.

5 luku

Määräajat ja tarjousten pyytäminen

22 §

Määräajat avoimessa menettelyssä

Avoimessa menettelyssä tarjousajan on oltava vähintään 52 päivää ilmoituksen lähettamisestä Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon. Jos hankintayksikkö on aikaisemmin julkaissut kausi-ilmoituksen, joka on lähetetty Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon viimeistään 52 päivää ja aikaisintaan 12 kuukautta ennen hankintailmoituksen julkaisemista, tarjousaikaa voidaan lyhentää. Lyhennetyn tarjousajan on tällöin oltava riittävän pitkä tarjouspyyntöä vastaavien tarjousten laatimiseksi. Lyhennetyn tarjousajan on kuitenkin oltava vähintään 22 päivää. Tarjousajan lyhentäminen edellyttää lisäksi, että kausi-ilmoituksessa on annettu kaikki ne avointa menettelyä koskevan hankintailmoituksen mukaiset tiedot, jotka kausi-ilmoitusta laadittaessa ovat olleet tiedossa.

23 §

Määräajat rajoitetussa menettelyssä ja neuvottelumenettelyssä, josta julkaistaan ilmoitus

Rajoitetussa menettelyssä ja neuvottelu-

menettelyssä, josta julkaistaan ilmoitus, hakukaille toimittajille on varattava vähintään 22 päivää osallistumishakemusten jättämistä varten. Määräaika lasketaan ilmoituksen lähettamisestä Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon tai 13 §:n 2 momentin mukaisen vahvistuspyynnön lähettamisestä ehdokkaille.

Hankintayksikkö voi sopia tarjousajasta valittujen ehdokkaiden kanssa. Kaikille ehdokkaille on annettava sama aika tarjousten jättämiseen. Jos tarjousajasta ei päästä sopimukseen, hankintayksikön on asetettava tarjousaika, jonka on oltava vähintään 10 päivää. Jos tarjouksen tekeminen edellyttää laajojen asiakirjojen tutkimista, käyntiä paikalla tai sopimusasiakirjoihin liittyvien asiakirjojen tarkastusta paikalla, nämä seikat on otettava huomioon tarjousaikaa asetettaessa.

24 §

Tarjousten pyytäminen

Rajoitetussa menettelyssä ja neuvottelumenettelyssä, josta julkaistaan ilmoitus, tarjouskilpailuun hyväksytyiltä ehdokkailta on pyydettävä tarjoukset samanaikaisesti ja kirjallisesti. Tarjouspyyntöön on liitettävä tarjouspyyntöasiakirjat ja niitä täydentävät asiakirjat. Tarjouspyynnössä on oltava ainakin seuraavat tiedot:

- 1) osoite, josta tarjouspyyntöön liittyviä täydennysasiakirjoja voidaan pyytää, tällaisen pyynnön viimeinen esittämispäivä sekä mahdollisesti perittävät maksut ja maksutapa;
- 2) määräaika tarjousten vastaanottamiselle, osoite, johon tarjoukset on toimitettava, sekä tarjouksen laatimiskieli tai vaihtoehtoiset kielet;
- 3) viittaus julkaistuun hankintailmoitukseen;
- 4) maininta mahdollisesti vaadittavista liiteasiakirjoista;
- 5) tarjouksen valintaperusteet, jos niitä ei ole esitetty hankintailmoituksessa;
- 6) muut sopimuksen tekemiseen liittyvät erityisehdot.

Tarjouspyyntö on tehtävä mahdollisimman nopeita viestintävälineitä käyttäen. Hankintayksikön on lähetettävä tarjouspyyntöasiakirjat ja niitä täydentävät asiakirjat toimittajille pääsääntöisesti kuuden päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Jos tarjouspyyntöasiakirjoihin liittyviä lisätietoja on

pyydetty ajoissa, hankintayksikön on toimitettava ne viimeistään kuusi päivää ennen tarjousajan päättymistä.

Jos tarjouksen tekeminen edellyttää laajojen asiakirjojen tutkimista, käyntiä paikalla tai sopimusasiakirjoihin liittyvien asiakirjojen tarkastusta paikalla, tarjousaikaa on pidennettävä vastaavasti.

Tarjouspyyntöasiakirjat liitteineen voidaan laatia suomen tai ruotsin kielellä taikka jollakin muulla Euroopan yhteisöjen virallisella kielellä.

25 §

Osallistumishakemuksen ja tarjouksen tekeminen

Osallistumishakemus on tehtävä mahdollisimman nopeasti joko kirjallisesti, puhelimitse tai sähköisin viestimin. Jos osallistumishakemus tehdään puhelimitse, se on vahvistettava kirjeellä, joka on lähetetty ennen tässä luvussa säädettyjen määräaikojen päättymistä.

Tarjous on tehtävä kirjallisesti taikka hankintayksikön niin päättäessä sähköisin viestimin. Jos tarjous tehdään sähköisin viestimin, hankintayksikön on varmistettava tietojen säilyminen luottamuksellisina koko hankintamenettelyn ajan. Tarjouksia ei saa avata ennen tarjousajan päättymistä.

6 luku

Tekniset vaatimukset ja tarjousten valinta

26 §

Tekniset eritelmät

Sopimukseen liittyvät tekniset eritelmät on mainittava tarjouspyyntöasiakirjoissa tai niihin liittyvissä muissa asiakirjoissa. Jos on olemassa eurooppalaisia eritelmiä, tekniset eritelmät on määriteltävä viittaamalla niihin. Sitovia kansallisia säännöksiä voidaan noudattaa, jos ne ovat Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisia.

Hankintayksikön on määriteltävä eurooppalaisten eritelmien tai muiden standardien täydentämiseksi tarvittavat lisäeritelmät. Tällöin suoritusvaatimuksia koskevien eritelmien on oltava ensisijaisia suunnittelua ja ominaisuuksien kuvausta koskeviin eritelmiin verrattuna. Tästä voidaan kuitenkin poiketa,

jos hankintayksikkö puolueettomista syistä pitää suoritusvaatimuksia koskevia eritelmiä sopimuksen tarkoituksen takia epätarkoituksenmukaisina.

Teknisiä eritelmiä ei saa laatia siten, että niissä esiintyy tietyn valmistajan tuote, tiettyä alkuperää oleva tuote tai erityisen menetelmän avulla valmistettu tuote, ja siten, että ne sen vuoksi suosivat tai karsivat tiettyjä tarjoajia, ellei teknisten eritelmien laatiminen edellä kuvatulla tavalla ole hankinnan kohteesta johtuvista syistä perusteltua. Tavaramerkkien, patenttien, tyyppien taikka tavarannimenomaisen alkuperän tai tuotannon mainitseminen teknisissä eritelmissä on sallittua vain, jos hankinnan kohdetta ei muutoin voi kuvata riittävän tarkkoilla ja kaikille asianosaisille täysin selvillä eritelmillä ja jos mainintaan liitetään ilmaisu ”tai vastaava”.

27 §

Eurooppalaisista eritelmistä poikkeaminen

Hankintayksikkö voi poiketa 26 §:n säännöksistä, jos:

1) teknisesti ei ole mahdollista riittävän tarkasti todeta, että tuote on eurooppalaisten eritelmien mukainen;

2) säännösten soveltaminen estäisi soveltamasta telepäätelaitteiden tyyppihyväksynnän ensimmäisen vaiheen vastavuoroisesta tunnistamisesta tehtyä neuvoston direktiiviä (86/361/ETY) tai standardisoinnista tietotekniikassa ja televiestinnässä tehtyä neuvoston päätöstä (87/95/ETY);

3) hankintayksikkö joutuisi eurooppalaisten eritelmien käyttämisen vuoksi hankkimaan jo käytössään olevien laitteiden kanssa yhteensopimattomia tavaroita tai sille aiheutuisi suhteettoman suuria kustannuksia tai suhteettomia teknisiä vaikeuksia; tähän perusteeseen vetoaminen on sallittua väliaikaisesti, jos hankintayksikön tavoitteena on siirtää selvästi määritellyn kirjallisen toimintaohjelman mukaisesti tietyn ajan kuluessa eurooppalaisten eritelmien käyttöön;

4) kyseinen eurooppalainen eritelmä ei sovi haluttuun tarkoitukseen tai siinä ei oteta huomioon eritelmien käyttöönoton jälkeen tapahtunutta teknistä kehitystä; tätä poikkeusta soveltavien hankintayksiköiden on ilmoitettava asianomaiselle standardisointijärjestölle tai muulle toimivaltaiselle elimelle ne syyt, joiden vuoksi eurooppalaista eritel-

mää ei pidetä tarkoituksenmukaisena, sekä pyydettyä eritelmän tarkistamista; tai

5) hankinnan kohde on kehitysluontoinen uutuustuote, minkä vuoksi eurooppalaisten eritelmien käyttäminen ei olisi tarkoituksenmukaista.

Hankintailmoituksessa tai tarjouskilpailuilmoituksena käytettävässä kausi-ilmoituksessa on mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava, minkä 1 momentissa tarkoitetun perusteen nojalla hankintayksikkö on poikennut 26 §:n säännöksistä.

28 §

Eritelmistä tiedottaminen

Hankintayksikön on pyynnöstä annettava toimittajille tai rakennusurakoitsijoille sellaiset tekniset eritelmät, joihin yksikkö viittaa säännöllisesti tavara- tai palveluhankintasopimuksissaan tai rakennusurakasopimuksissaan taikka joihin se aikoo viitata tehdessään sopimuksia, joista julkaistaan kausi-ilmoitus. Jos nämä eritelmät perustuvat yleisesti saatavilla oleviin asiakirjoihin, riittää viittaus näihin asiakirjoihin.

Kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita siitä, mitä teknisillä eritelmillä tarkoitetaan tätä asetusta sovellettaessa.

29 §

Tarjousten valintaperusteet

Hankintayksikön on hyväksyttävä tarjouksista joko se, joka on kokonaistaloudellisesti edullisin hankinnan arviointiperusteiden mukaan, tai se, joka on hinnaltaan halvin. Kokonaistaloudellisuuden arviointiperusteita voivat olla esimerkiksi hinta, toimitusaika, käyttökustannukset, laatu, linkaarikustannukset, esteettiset tai toiminnalliset ominaisuudet, tekniset ansiot, huoltopalvelut, tekninen tuki ja hankinnan kohteen aiheuttamat ympäristökustannukset.

Käytettäessä valintaperusteena kokonaistaloudellista edullisuutta hankintaa koskevassa ilmoituksessa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa on mainittava kaikki ne arviointiperusteet, joita sovelletaan tarjousta hyväksyttäessä. Arviointiperusteet on tällöin, jos mahdollista, esitettävä tärkeysjärjestyksessä.

30 §

Kolmansista maista olevat tarjoukset

Tavarahankintaa koskevaa sopimusta varten tehty tarjous voidaan hylätä, jos kolmansista maista peräisin olevien yhteisön tullikoodeksista annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2913/92 määriteltyjen tuotteiden osuus on suurempi kuin 50 prosenttia tarjoukseen sisältyvien tuotteiden kokonaisarvosta. Tällaisina tuotteina pidetään myös televerkkolaitteissa käytettyjä ohjelmistoja.

Kahden tai useamman tarjouksen ollessa 29 §:ssä tarkoitettujen arviointiperusteiden mukaan samanarvoisia etusija on annettava tarjoukselle, jota ei voida hylätä 1 momentin mukaisesti. Tarjousten hintoja on pidettävä samanarvoisina, jos niiden ero on enintään kolme prosenttia. Tarjousta ei kuitenkaan saa asettaa etusijalle, jos sen hyväksyminen velvoittaisi hankintayksikön hankkimaan jo käytössä olevien tuotteiden kanssa teknisiltä ominaisuuksiltaan erilaisia tuotteita, mikä aiheuttaisi yhteensopimattomuutta tai tuotteiden käyttöön tai ylläpitoon liittyviä teknisiä vaikeuksia tai suhteettomia kustannuksia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta sellaisista kolmansista maista peräisin olevia tuotteita sisältäviin tarjouksiin, joiden kanssa Euroopan yhteisö on tehnyt monen tai kahdenvälisen sopimuksen sen varmistamiseksi, että yhteisön yrityksille taataan yhdenvertainen ja todellinen pääsy näiden kolmansien maiden markkinoille.

31 §

Vaihtoehtojen esittäminen

Käytettäessä arviointiperusteena kokonaistaloudellista edullisuutta hankintayksikkö voi hyväksyä tarjoajan esittämät vaihtoehdot, jos ne täyttävät hankintayksikön ennalta asettamat vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimukset ja vaihtoehtojen esittämiselle asetetut ehdot on mainittava tarjouspyyntöasiakirjoissa. Kielto vaihtoehtojen esittämiseen on mainittava tarjouspyyntöasiakirjoissa.

Vaihtoehtoa ei saa hylätä vain sillä perusteella, että se on laadittu eurooppalaisten eritelmien tai sellaisten kansallisten teknisten eritelmien mukaisesti, jotka on tunnustettu rakennusalan tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähettämisestä annetussa

neuvoston direktiivissä 89/106/ETY tarkoitettujen olennaisten vaatimusten mukaisiksi.

32 §

Hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen tarjous

Jos tarjoushinta vaikuttaa hankittavaan tavarahan, palveluun tai toteutettavaan rakennushankkeeseen nähden poikkeuksellisen alhaiselta ja hankintayksikkö sen vuoksi harkitsee tarjouksen hylkäämistä, hankintayksikön on tutkittava tarjous yksityiskohtaisesti ennen hankintapäätöksen tekemistä ja kirjallisesti pyydettävä toimittajalta selvitystä tarjouksen perusteista. Hankintayksikkö voi asettaa kohtuullisen määräjän lisäselvityksen antamiselle. Tarjoajalle on ilmoitettava, mitä tarjouksen kohtaa ei voida hyväksyä.

Tarjous voidaan hyväksyä, jos se perustuu poikkeuksellisen edullisiin työ-, rakennus- tai tuotantomenetelmiin tai teknisiin ratkaisuihin, muihin tarjoajan kannalta poikkeuksellisen edullisiin olosuhteisiin taikka tarjoajan ehdottaman tuotteen tai työn omintakeisuuteen.

Valtion tuesta johtuva poikkeuksellisen alhainen tarjous voidaan hylätä vain, jos tarjoaja ei voi pyydettäessä osoittaa, että kyseinen tuki on ilmoitettu Euroopan yhteisöjen komissiolle Euroopan yhteisön perustamisopimuksen mukaisesti tai on komission hyväksymä. Hankintayksikön on ilmoitettava hylkäämisestä komissiolle.

33 §

Alihankinnat ja -urakat sekä ryhmittymä tarjoajana

Tarjouksessa on yksilöitävä mahdollisesti alihankintoina tai aliurakoina toteutettavat toimitukset, jos tarjouspyyntöasiakirjoissa on tällaista yksilöintiä edellytetty. Ilmoitus ei kuitenkaan vähennä pääsopimuspuolen vastuuta.

Toimittajat voivat tehdä tarjouksen tai neuvotella ryhmittymänä tai yhteenliittymänä. Tarjouksen tekemistä tai neuvottelemista varten ryhmittymältä ei saa vaatia tiettyä oikeudellista muotoa. Tällainen vaatimus voidaan kuitenkin esittää sopimuspuolelle, jos sopimuksen asianmukaiseksi toteuttamiseksi on tarpeen, että ryhmittymällä on tietty oikeudellinen muoto. Oikeushenkilöiden on pyydettäessä tarjouksessaan tai osallistu-

mishakemuksessaan ilmoitettava palvelujen suorittamisesta vastaavien henkilöiden nimet ja ammattipätevyys.

7 luku

Erinäiset säännökset

34 §

Työturvallisuus ja työehdot

Hankintayksikön tulee ilmoittaa tarjouspyyntöasiakirjoissa ne viranomaiset, joilta tarjoaja voi saada tietoja sellaisista suomalaisista työsuojelua ja työehtoja koskevista velvoitteista, joita työkohteessa on noudatettava. Hankintayksikön tulee vaatia tarjoajia ja muita hankintamenettelyyn osallistuvia ilmoittamaan, että ne ovat tarjousta laatiessaan ottaneet huomioon nämä Suomen lainsäädännöstä aiheutuvat velvoitteet. Poikkeuksellisen edullisten tarjousten tarkastamista koskevia määräyksiä on kuitenkin noudatettava.

35 §

Oikeusturvakeinot

Tässä asetuksessa tarkoitettuun hankintamenettelyyn sovelletaan, mitä julkisista hankinnoista annetun lain 8—12 §:ssä säädetään.

36 §

Todistusmenettely

Hankintayksikkö voi määrääjoin tutkituttaa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvat hankintamenettelynsä ja -käytäntönsä saadakseen todistuksen siitä, että nämä menettelyt ja käytännöt ovat julkisia hankintoja koskevan kulloinkin voimassa olevan Euroopan yhteisön oikeuden mukaiset.

Kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita todistusmenettelystä.

37 §

Tietojen säilyttäminen ja tiedonantovelvollisuus

Hankintayksikön on säilytettävä hankintakohtaisesti neljän vuoden ajan sopimuksen

tekemisestä seuraavat tiedot, joiden perusteella ne voivat perustella päätöksensä ja jotka niiden on pyydettyä toimitettava kauppa- ja teollisuusministeriölle tai komissiolle:

1) toimittajien valintaperusteet ja tarjouksen hyväksymisperusteet;

2) poikkeaminen eurooppalaisten eritelmiin soveltamisesta 27 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;

3) perusteet suoran hankintamenettelyn käyttämiselle;

4) muu poikkeaminen teknisiä vaatimuksia, hankintamenettelyjä ja ilmoittamista sekä tarjoajien ja tarjousten valintaa koskevista menettelyistä, jos poikkeaminen on tämän asetuksen mukaan perusteltava.

Hankintayksikön on ilmoitettava viipymättä asianomaisille toimittajille tai rakennusurakoitsijoille hankintasopimuksen tekemistä koskevasta päätöksestä. Pyydettyessä ilmoitus on tehtävä kirjallisesti.

Hankintayksikön on ilmoitettava viipymättä kirjallisen pyynnön vastaanottamisen jälkeen ehdokkaalle ja tarjoajalle tämän osallistumishakemuksen tai tarjouksen hylkäämisen perusteet sekä, jos on kyse hyväksyttävän tarjouksen tehneestä tarjoajasta, voittaneen tarjouksen ominaisuudet ja suhteelliset edut sekä sopimuspuoleksi valitun tarjoajan nimi.

Hankintayksikön ei kuitenkaan tarvitse antaa 3 momentissa tarkoitettuja sopimuksen tekemistä koskevia tietoja, jos niiden julkaiseminen vaikeuttaisi lakien täytäntöönpanoa tai olisi muutoin yleisen edun vastaista tai vahingoittaisi yritysten kaupallisia etuja

tai rajoittaisi toimittajien välistä rehellistä kilpailua.

38 §

Tilastotiedot

Hankintayksiköiden tulee ilmoittaa joka vuosi toukokuun loppuun mennessä tilastointia varten kauppa- ja teollisuusministeriölle tai ministeriön määräämälle 2 momentissa tarkoitettut tiedot hankinnoistaan.

Hankinnoista on annettava tiedot ryhmiteltyinä hankintamenettelyn, tuotteen tai palveluluokan ja valitun toimittajan kansallisuuden mukaan. Samat seikat on ilmoitettava toteutetuista rakennusurakoista. Lisäksi hankintayksikön on ilmoitettava kynnysarvojen ali jääneiden hankintojen lukumäärä ja arvo 4 §:n mukaisten peruspalvelutoimintojen mukaan jaoteltuna.

Kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita tilastotietojen antamisesta.

39 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1998.

Tällä asetuksella kumotaan kynnysarvon ylittävistä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankinnoista 28 päivänä kesäkuuta 1994 annettu asetus (567/1994) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*

Ensisijaiset palvelut

Pääluokka	Kuvaus	CPC-viitenumero
1.	Huolto- ja korjauspalvelut	6112, 6122, 633, 886
2.	Maaliikenteen palvelut ⁽¹⁾ , myös panssariautopalvelut ja kuriiripalvelut paitsi postinkuljetus	712 (paitsi 71235), 7512, 87304
3.	Ilmaliikenteen henkilö- ja tavarankuljetuspalvelut paitsi postinkuljetus	73 (paitsi 7321)
4.	Maaliikenteen ⁽¹⁾ ja ilmaliikenteen postinkuljetuspalvelut	71235, 7321
5.	Teleliikenteen palvelut ⁽²⁾	752
6.	Rahoituspalvelut a) vakuutuspalvelut b) pankki- ja sijoituspalvelut ⁽³⁾	81:sta 812, 814
7.	Tietokone- ja tietojenkäsittelypalvelut	84
8.	Tutkimus- ja kehittämispalvelut ⁽⁴⁾	85
9.	Laskentatoimen palvelut, tilintarkastus- ja kirjanpito- ja palvelut	862
10.	Markkina- ja mielipidetutkimuspalvelut	864
11.	Liikkeenjohdon konsultointipalvelut ⁽⁵⁾ ja niihin liittyvät palvelut	865, 866
12.	Arkkitehtipalvelut: insinööripalvelut ja rakennushankkeiden suunnittelupalvelut; yhdyskuntasuunnittelu- ja maisemasuunnittelupalvelut; edellisiin liittyvät tieteelliset ja tekniset konsultointipalvelut; tekniset testaus- ja analysointipalvelut	867
13.	Mainospalvelut	871
14.	Rakennusten puhtaanapito- ja kiinteistöjen hallintapalvelut	874, 82201—82206
15.	Palkkio- tai sopimusperustaiset julkaisu- ja painamispalvelut	88442
16.	Jätevesi- ja jätehuoltopalvelut; puhtaanapito ja vastaavat palvelut	94

⁽¹⁾ paitsi pääluokan 18 mukaiset rautatieliikenteen palvelut⁽²⁾ paitsi äänipuhelin-, teleksi-, radiopuhelin-, henkilö- ja satelliittipalvelut⁽³⁾ paitsi arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseen laskuun, myyntiin, ostoon tai siirtoon liittyviä rahoituspalveluja koskevat sopimukset sekä keskuspankkipalvelut⁽⁴⁾ paitsi muut tutkimus- ja kehittämispalveluja koskevat sopimukset kuin ne, joiden hyöty koituu yksinomaan hankintayksikölle käytettäväksi omassa liikennetoiminnassa edellyttäen, että hankintayksikkö korvaa suoritettujen palvelujen kokonaisuudessaan⁽⁵⁾ paitsi välimies- ja sovittelupalvelut.

Toissijaiset palvelut

Pääluokka	Kuvaus	CPC-viitenumero
17.	Hotelli ja ravintolapalvelut	64
18.	Rautatieliikenteen palvelut	711
19.	Vesiliikenteen palvelut	72
20.	Liikenteeseen liittyvät ja sitä avustavat palvelut	74
21.	Lakiasian palvelut	861
22.	Työn ja työvoiman välityspalvelut	872
23.	Etsivä- ja turvallisuuspalvelut (paitsi panssariautopalvelut)	873 (paitsi 87304)
24.	Koulutuspalvelut ja ammatilliset koulutuspalvelut	92
25.	Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut	93
26.	Virkistys-, kulttuuri- ja urheilupalvelut	96
27.	Muut palvelut	

Ammattialaluettelo**noudattaen Euroopan yhteisöjen yleistä taloudellisten toimialojen teollisuusluokitusta**

Luokat	Ryhmät	Alaryhmät	Kuvaus
50			TALONRAKENNUS JA MAANRAKENNUS
	500		Yleinen talonrakennus- ja maanrakennustyö (ilman erityistä määrittelyä) ja purkamistyö
		500.1	Yleinen talonrakennus- ja maanrakennustyö (ilman erityistä määrittelyä)
		500.2	Purkamistyö
	501		Asuntojen, toimistotalojen, sairaaloiden ja muiden, sekä asuinkäyttöön että muuhun käyttöön tarkoitettujen rakennusten rakentaminen
		501.1	Yleinen rakennusurakointi
		501.2	Katonrakennus
		501.3	Savupiippujen, paitsi- ja polttouunien rakentaminen
		501.4	Vesi- ja kosteuseristyksien tekeminen
		501.5	Ulkoseinien korjaus ja ylläpito (uudelleenrappaus, puhdistus jne.)
		501.6	Rakennustelineiden pystytys ja purkaminen
		501.7	Muut rakennustyöhön liittyvät, erikoistumista vaativat työt (muun muassa puusepäntyö)
	502		Maanrakennustyö: teiden, siltojen, rautateiden ym. rakentaminen
		502.1	Yleinen maanrakennustyö
		502.2	Maansiirto (kaivuutyö)
		502.3	Siltojen, tunneleiden ja kuilujen rakentaminen; poraukset
		502.4	Vesirakennustyö (joet, liikennekanavat, satamat, juoksutuskanavat, sulut, padot)
		502.5	Tienrakennus (mukaan lukien erikoistuminen lentokenttien ja kiitoratojen rakentamiseen)
		502.6	Erikoistuminen veteen liittyvään rakennustyöhön (maan kasteluun ja kuivaukseen, vesihuoltoon, jäteveden poistoon, viemärointiin jne.)
		502.7	Muun maanrakennustyön erikoisalat
	503		Asennustyö (kaluste- ja kiinteät asennustyöt)
		503.1	Yleinen asennustyö
		503.2	Kaasu- ja putkiasennus, saniteettitilojen asennustyöt
		503.3	Lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteiden asennustyö (keskuslämmitys, ilmastointi, tuuletus)
		503.4	Lämpöeristys; äänen- ja värinänvaimennuseristys
		503.5	Sähköasennustyö
		503.6	Antennien, ukkosenjohdattimien, puhelimien jne. asennustyö

Luokat	Ryhmät	Alaryhmät	Kuvaus
	504		Rakennusten viimeistely
		504.1	Yleinen rakennusten viimeistelytyö
		504.2	Rappaus
		504.3	Saumaus, etupäässä paikalla kokoamiseen tai asennukseen liittyvä saumaus (muun muassa parkettilattioiden asentaminen)
		504.4	Maalaus, ikkunoiden asennus ja tapetointi
		504.5	Laatoitus ja muu lattioiden ja seinien päällystys
		504.6	Muu rakennusten viimeistelytyö (takkojen rakentaminen jne.)

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 378—381, 5 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA TIMO LEPISTÖ
OY EDITA AB, HELSINKI 1998